

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden palveluverkkopäivitys

Kaupunginhallitus 11.4.2016

MIKKELIN KAUPUNKI

Sisältö

Johdanto

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alainen toiminta

Kuntien tehtäviä sote-uudistuksen jälkeen, Kuntaliitto

Mitä Mikkelissä tulee olla

Toimenpiteet tulosalueittain

- Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen tukipalvelut

- Yleiset kulttuuripalvelut

- Kirjastopalvelut

- Museopalvelut

- Liikunta- ja nuorisopalvelut

- Kaupunginorkesteri

Toimenpiteet, yhteenveto

Liitteet

- 1 - 1C Liikuntapaikat 2016, sopimusvuokrat, yksityiset palvelut, määrät

- 2 Tulosalueiden selvitykset

Johdanto

- Kaupunginhallitus päätti 23.11.2015 § 384, että kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan palveluverkkoselvitys päivitetään ja kaupunginhallitus asettaa työryhmän tekemään päivityksen.
- Työryhmän kokoonpano: Toivonen Hannu/kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan jäsen, puheenjohtaja, Huoponen Marianne/kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, Häkkinen Sari/henkilöstöjärjestöjen edustaja, Nykänen Roope/nuorisovaltuuston edustaja, Riihelä Jouni/tekninen johtaja, Sihvonen Jari/kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan jäsen, Siekkinen Virpi/sivistystoimenjohtaja, Vuori Juha/kaupunginhallituksen edustaja, Turunen Tiina/johdon sihteeri, sihteeri, aluejohtokuntien asiantuntijat: Leinonen Tiina/Anttolan aluejohtokunnan jäsen ja Tikkanen Petri/Ristiinan aluejohtokunnan jäsen
- Muut: Isomöttönen Nikke/intendentti, Kajander Marita/kulttuurijohtaja, (opintovapaalla 2-3/2016), Karttunen Matti/museotoimenjohtaja, Launonen Virpi/kirjastotoimenjohtaja, Latvala Susanna/vs. kulttuurijohtaja, Mattila Antti/liikunta- ja nuorisajohtaja

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alainen toiminta

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaisten tulosalueiden – yleiset kulttuuripalvelut, museot, liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjastopalvelut ja kaupunginorkesteri – tavoite on *edistää kaupunkilaisten hyvinvointia*, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä, lisätä sähköisten palvelujen käyttöä ja tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Tulosalueet *järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita*. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Yleisö- ja kävijämääriä pyritään kasvattamaan erilaiset kohderyhmät huomioimalla, kehittämällä käyttäjälähtöisiä palveluja ja markkinointia. Lautakunnan palvelut ovat *pääasiallisesti lähipalveluita, joilla turvataan palvelujen saatavuus ja saavutettavuus koko kaupungin alueella*.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla monipuolistetaan palvelutarjoomaa ja *luodaan mahdollisuuksia kolmannen sektorin toimijoille kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista*. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Lautakunnan alaiset toimialat *vaikuttavat myönteisesti Mikkelin mainekuvaan viihtyisänä kulttuuri- ja liikuntakaupunkina*.

Jatkossakin – sote-palvelujen siirtyessä itsehallintoalueille – hyvinvointipalvelujen ja terveyttä edistävien palvelujen toimintaedellytysten turvaaminen on edelleen kuntien oma tehtävä.

Kuntalaki 1 §: ”...Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla...”

Kuntien tehtäviä sote-uudistuksen jälkeen, Kuntaliitto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

Elinvoiman edistäminen

Opetus- ja kulttuuripalvelut, mm.

- varhaiskasvatus
- esiopetus, perusopetus, lisäopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta
- lukiokoulutus
- ammatillinen koulutus, ammatillinen aikuis-koulutus
- vapaa sivistystyö, yleinen kulttuuritoiminta, teatterit, orkesterit, museot
- liikunta, nuoriso
- kirjasto- ja tietopalvelu

Yleinen toimiala, mm.

- elinkeinoelämän edistäminen
- yhdistysten ja vapaan kansalaistoiminnan tukeminen
- työllisyyttä edistävät palvelut
- energiahuolto
- satamat
- tietoverkkojen rakentaminen ja ylläpito

Tekniset palvelut, mm.

- maapolitiikka
- kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- liikenne, joukkoliikenne ja väylät
- vesihuolto
- jätehuolto
- energiantuotanto ja -jakelu
- rakennusvalvonta
- asuntotoimi

Muut palvelut, mm.

- maaseutuhallinto
- pitkäaikaistyöttömien työllistämisvelvoite

Mitä Mikkeliissä tulee olla

- Kirjastopalvelut
 - Toimintaedellytykset kolmannen sektorin kulttuuri- ja liikuntajärjestöjen ym. toimijoille – kohtuullinen avustustaso
 - Monipuoliset liikuntapaikat
 - Nuorisotilat
 - Taidemuseo
 - Kaupunginorkesteri
 - Ammattiteatteri
-
- Tavoitteena on, että kaupungissa on yhteinen ”yhdistysten ja seurojen talo”, joka on paikka kokoontumiseen ja harrastamiseen. Paikkana voisi toimia esimerkiksi Vanha sotku, Urpolan kartano tai Päämajakiinteistö.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen tukipalvelut

- Lautakuntatyöskentely
- Kumppanuussopimukset
 - Mikkelin Teatteri
 - Mikkelin musiikkiopisto
 - Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli
- Kumppanuussopimusten taso säilytetään nykytasolla huomioiden kaupungin ja avustettavien kohteiden taloudellinen tilanne.

Yleiset kulttuuripalvelut

- Kunnilla on laaja itsemääräämisoikeus sen suhteen, miten ne järjestävät kulttuuripalvelunsa. Kunta saa asukaslukuun pohjautuvaa valtionosuutta yleisiin kulttuuripalveluihin ja taiteen perusopetukseen.
- Mikkelissä painopistealueina ovat lasten ja nuorten kulttuuripalvelut, ikäihmisten kulttuuripalvelut, kulttuuriperintöohjelman toimeenpano ja asukkaiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä osallisuuden kehittäminen kulttuuritarjonnan avulla.
- Kulttuuripalvelut jakavat kulttuuriyhdistyksille vuosiavustuksia, kohdeavustuksia ja säännöllisiä toiminta-avustuksia. Avustusten jakamisella luodaan monipuolista taidetta ja kulttuuria kaupunkiin sekä saadaan kuntalaisille hyvinvointia aikaiseksi.

Yleiset kulttuuripalvelut, toimenpiteitä 1/2

Selvitetään ”hallintorakennemuutostyöryhmässä” yleisten kulttuuripalvelujen uudelleenorganisointi.

Yhdistäminen esimerkiksi kirjastopalveluihin

- Palvelee osaltaan kirjastojen muuttamista palvelukeskuksiksi
- Tapahtumat yhdeksi palvelualueeksi kirjastoon ja kirjaston viestintä- ja tapahtumatiimin tehtävien sulauttaminen siihen, moniammatillinen yhteistyö tuottajat + kirjastonhoitajat, tapahtumavastuiden keskittäminen nykyisen hajautuksen sijaan
- Mahdollisuuksia: monipuolisen osaamisen hyödyntäminen palvelutuotannon parhaaksi
- Haasteita: muutoksen johtaminen haastavaa, kun kaksi toimintatapaa yhdistetään, miten varmistetaan oikeudenmukainen budjetointi, miten varmistetaan kulttuuripuolen substanssin johtaminen ja tukeminen
- Työjärjestelyjen ohella kirjastojen automaatiotasoa pitää nostaa lainaus- ja palautuspalveluiden osalta

Yleiset kulttuuripalvelut, toimenpiteitä 2/2

- Tiivistetään kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyötä
 - Kulttuuriyhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen ja toiminnan tukeminen. Avustusten taso säilytetään nykytasolla huomioiden kaupungin ja avustettavien kohteiden taloudellinen tilanne.
 - Kansalaisten omatoimisuuden ja aktiivisuuden lisääminen

Viranhaltijapäätökset, avustusten jakaminen jatkossakin kaupungilla.

Kirjastopalvelut

- Kirjastojen tehtävänä on tukea kansalaisten perustuslaissa määrättyä sivistys oikeutta.
- Kirjastolaissa kirjastojen tehtäväksi on määritelty *edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.*
- Kirjastolain keskeisimpiä määräyksiä ovat kirjastojen maksuttomuusperiaate ja kuntien järjestämisvastuu. Lisäksi kirjastolaissa määrätään, että kirjastoissa on oltava asiakkaiden käytettävissä kirjasto- ja tietopalvelualan henkilöstöä sekä uusiutuva kirjastoaineisto ja -välineistö.
- Kirjastolakia ollaan uudistamassa. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä saatujen tietojen mukaan keskeisistä periaatteista (maksuttomuus ja kuntien järjestämisvastuu) ei tulla luopumaan uudessakaan laissa. Uuteen lakiin tullaan kirjastojen tehtävää päivittämään. Tehtävän keskiöön nousee demokratian ja kansalaisuuden edistäminen esimerkiksi mediakasvatuksen keinoin ja tiloja, materiaaleja ja laitteita tarjoamalla.

Kirjastopalvelut, toimenpiteitä 1/2

- Kirjastoista palvelukeskuksia
 - *Kirjastopalvelujen tuottaminen tulisi toteuttaa Mikkelissä palvelukeskusajatteluun nojautuen niin, että entisissä kuntataajamissa (Anttola, Haukivuori, Rantakylä, Ristiina, Suomenniemi) kunnan palveluja olisi keskitetty mahdollisimman paljon yhteen fyysiseen paikkaan.*
 - Kirjastojen kanssa samaan kiinteistöön mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi nuorisotilat, kokoontumistilat, kansalaisopiston opetustiloja, etätyöhön soveltuvia työskentelytiloja, näyttely- ja harrastustiloja
 - Jatkossa nykyisiä tiloja pitäisi pystyä kehittämään niin, että niiden käyttöä pystytään tehostamaan itsepalveluaukioloajalla, mikä mahdollistaisi myös tilojen käytön esimerkiksi yhdistysten tarpeisiin.
- Sähköisten palvelujen lisääminen
 - Sähköisten aineistojen ja tietokantojen hankkimista on jouduttu vähentämään kirjaston budjettileikkausten myötä, sähköisten aineistojen kehittämiseksi kirjastojen aineistomääräraha tulisi turvata, koska toistaiseksi aineistoa pitää hankkia sekä fyysisessä että digitaalisessa muodossa.

Kirjastopalvelut, toimenpiteitä 2/2

- Mahdollistaa kirjojen lainaamisen suoraan kotoa.
- Luodaan kirjastokäytön opetukseen liittyviä verkkopalveluja.
- Mahdollistaa kirjastopalveluiden viemisen koululle, jolloin säästetään kuljetuskustannuksista.
- Toimenpiteet
 - Kalevankankaan ja Lähemäen kirjastojen lakkauttaminen
 - Otavan ja Haukivuoren kirjastojen itsepalveluajan lisääminen
 - Sähköisten aineistojen ja tietokantojen lisääminen
 - Otavan kirjaston toimintakonseptin muuttaminen – Otavan nuorisotilojen tuominen kirjaston tiloihin.

Museopalvelut

- Mikkelin seudun kulttuuriperintöohjelman mukaan kaupunki on sitoutunut huolehtimaan hallussaan olevasta kulttuuriperinnöstä – myös rakennetusta kulttuuriperinnöstä.
- Kulttuurin tulee olla kaikkien kuntalaisten saavutettavissa riippumatta elämäntilanteesta, asuinpaikasta tai varallisuudesta.
- Mikkelin taidemuseo toimii Etelä-Savon taidemuseona, jonka vuoksi kaupunki saa korotettua henkilötyövuosisidonnaista valtionosuutta.

Museopalvelut, toimenpiteitä

- Uusi taidemuseo
 - Uusi taidemuseo on hankepääätösvaiheessa.
 - Tavoitteena tulee olla tilojen monikäyttöisyys.
- Sotahistoriakeskus
 - Menossa oleva Sotahistoriakuskuksen selvityshanke valmistuu maaliskuun 2017 loppuun mennessä. Mikäli Sotahistoriakeskus päätetään rakentaa, on Päämajamuseon ja Jalkaväkimuseon sekä Sotahistoriakeskuksen välille löydettävissä synergiahyötyjä.
 - Sotahistoriakeskuksen mahdollisuudet ja haasteet tarkentuvat selvityshankkeen yhteydessä.
- Palveluverkon tiivistäminen
 - Harjukosken myllyn vuokraaminen
 - Pien-Toijolan talonpoikaismuseon siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi 2022 alkaen
 - Nikkisen torpan siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi

Liikunta- ja nuorisopalvelut

- Liikuntalain mukaan kuntien tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle. Liikunta on kunnallinen peruspalvelu. Liikkumisen edellytyksiä luodaan järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa liikuntaseuroissa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Toimintamuotoja sovitetaan paikallisiin olosuhteisiin sopiviksi. Tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa, hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalaistoimintaa ja huippu-urheilua ja eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.
- Nuorisolain mukaan nuorisotyö- ja politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyö on kunnallinen peruspalvelu. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Lain ja sitä kautta nuorisotyön tavoitteena on muun muassa edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja harrastamista sekä edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Liikuntapalvelut, toimenpiteet

- Jatketaan vain vähän käytettyjen kenttien ja ylläpidosta luopumista vuoden 2014 palveluverkkosuunnitelman mukaisesti käytön tarkkailuun perustuen. Pankalan jääkiekkokentistä luovutaan tontin rakentamisen vuoksi, toinen kenttä on korvattu Urheilupuistoon rakennetulla monitoimikentällä. Toista kenttää ei korvata.
- Jääkiekkokentät, hiekka- ja jääkentät, ulkoilureitit ja retkisatamat vähenevät aiemman palveluverkkoselvityksen mukaisesti.
- Luovutaan Siekkilän koulun liikuntatiloista Mikkelin Areenan valmistumisen yhteydessä tai kun koulu puretaan. Käyttö ohjataan Areenaan.
- Rahulan koulun liikuntasalin tulevaisuus koulun mahdollisen lakkautumisen yhteydessä linjataan
- Runebergin aukion urheilutalon liikuntatilat puretaan Areenan valmistumisen yhteydessä - matalan kynnyksen kuntosalipalvelut selvitetään
- Keskitytään niiden ulkoliikuntapaikkojen hoitoon, joilla on merkittävää vapaa-ajankäyttöä. Koulujen ja päiväkotien tulisi mahdollisuuksien mukaan keskittää liikuntatuntikäyttöä näille kentille.
- Em. järjestely mahdollistaa liikuntapalveluiden työpanoksen kohdentamisen nykyistä harvempiin kohteisiin ja säästää kustannuksia kaikille avoimille liikuntapaikoille.

Nuorisopalvelut, toimenpiteet

- Irtisanotaan Otavan heikkokuntoinen nuorisotalo. Siirretään Otavan nuorisotalon toiminta Otavan kirjaston tiloihin kirjaston kanssa erikseen sovittavalla järjestelyllä, uudella kirjaston ja nuorisotyön välisellä yhteistyöllä.
- Ajoitetaan siirto mahdollisten muiden kirjastojärjestelyjen kanssa samaan ajankohtaan, jolloin olemassa olevaa kalustoa voidaan käyttää. Tilojen käytön tehokkuus nousee, kaupunki voi luopua huonokuntoisesta kiinteistöstä, yhteishankinnat nuorisopalvelujen ja kirjaston välillä mahdollistuvat, Otavan nuorisotalolta mahdollisesti säästyvää työaikaa voidaan käyttää niillä nuorisotaloilla, joilla käy enemmän nuoria.
- On tutkittava erikseen ja turvattava nuorisotoimen ja sote-tuotantoalueen yhteistyö, rajapinnat!

Kaupunginorkesteri

- Järjestää orkesterilain tarkoittamaa orkesteritoimintaa Mikkelissä ja Etelä-Savossa yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten musiikkitoimijoiden ja lähiorkestereiden sekä kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Orkesteri osallistuu monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen, ja sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisökasvatustyö kaiken ikäisille.
- Orkesteri saa toimintaansa henkilötyövuosiin perustuvaa valtionosuutta.

Kaupunginorkesteri, toimenpiteet

- Intendentin viran vakinaistaminen
- Tarve nuotistonhoitaja-tuottaja-vakanssille
- Orkesterissa tarvitaan jatkossakin ylikapellimestari
- Yhteistyötä Lappeenrannan ja Kuopion kaupunginorkestereiden kanssa jatketaan
- Orkesterille turvataan riittävät henkilöresurssit ja toimintamäärärahat ammattimaiseen orkesteritoimintaan

Toimenpiteet, yhteenveto

Taulukon lukuohje: Kuluvähennys -, kululisäys +					
Tulosalue/toimenpide	2017	2018	2019	2020+	Investointi 2016-2020+
Kirjastot					
Kalevankankaan kirjaston lakkauttaminen (sis. -1 htv)	-65 700 €				
Lähemäen kirjaston lakkauttaminen (sis. -1 htv)	-62 100 €				
Itsepalveluajan lisääminen Otavan ja Haukivuoren kirjastoihin	6 000 €	6 000 €	6 000 €	6 000 €	99 000 €
Kirjastokäytön opetuksen kehittäminen digitaalseksi ja hakeutuvaksi					14 000 €
Liikunta ja nuoriso					
Otavan nuorisotilasta luopuminen -> toiminnan siirtäminen kirjaston yhteyteen	-13 000 €				
Runebergin aukion urheilutalosta luopuminen Areenan valmistuttua		-62 000 €			
Siekkilän liikuntasalista luopuminen Areenan valmistuttua		-70 000 €			
Rahulan koulun liikuntatilasta luopuminen koulun lakkauttamisen yhteydessä		-56 600 €			
Museot					
Harjukosken myllyn vuokraaminen	-11 000 €				
Pien-Toijolan talomuseon siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi				-10 000 €	
Nikkisen torpan siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi	-8 000 €				
Kaikki yhteensä	-153 800 €	-182 600 €	6 000 €	-4 000 €	113 000 €

Huom! Hallintopalvelukeskus- tai muut mahdolliset rakenteelliset muutokset voivat tuoda henkilöstömenosäästöjä.

Liitteet

1 Liikuntapaikat 2016

1A Sopimusvuokrat

1B Yksityiset palvelut

1C Määrät

2 Tulosalueiden selvitykset

Kartassa	ULKOKENTÄT	Tyyppi	Vastuutaho	Pintamateriaali	lukumäärä	Osoite	Sarake1	Hoitotapa	Hoitoaste	Hintaluokka	Sarake8
	Yleisurheilukentät										
X	Anttolan yleisurheilukenttä	Yleisurheilukentät	liikuntapalvelut	kivituhka	1	Urheilutie 5, 52100 Mikkeli				< 5 000	
X	Haukivuoren yleisurheilukenttä	Yleisurheilukentät	seura/liikuntapalvelut	punamurske	1	Kenttätie 5, 51600 Haukivuori		HaPa, myös tenniskenttä		< 5 000	
X	Ristiinan yleisurheilukenttä	Yleisurheilukentät	liikuntapalvelut	novotan	1	Opinahjo 6, 52300 Ristiina					
X	Suomenniemen yleisurheilukenttä	Yleisurheilukentät	liikuntapalvelut	kivituhka	1	Venttiväylä 8, 52830 Suomenniemi				< 1 000	
X	Urheilupuiston yleisurheilukenttä	8-ratainen urheilukenttä, nurmik	liikuntapalvelut	novotan	1	Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli				193 000 (koko vuosi)	
X	Rantakylän yleisurheilukenttä		liikuntapalvelut	kivituhka	1	Pallokuja 7, 50600 Mikkeli				< 5 000	
					6						
	Keinonurmikentät										
X	Haukivuoren keinonurmikenttä	Tekonurmet	liikuntapalvelut		1	Kenttätie, 51600 Haukivuori		HaPa		< 5 000	
X	Hänninkenttä	Tekonurmet	liikuntapalvelut		1	Kyllikinkatu 1, 50100 Mikkeli				165 000 (koko vuosi)	
X	Kalevankankaan keinonurmikenttä	Tekonurmet	liikuntapalvelut		1	Raviradantie 16, 50100 Mikkeli.				< 5 000	
X	Launialan tekonurmikenttä/kaukalo	Tekonurmet	liikuntapalvelut		1	Saimaannorpankatu 3, 50190 Mikkeli				< 2 000	
X	Urpolan lämmitettävä keinonurmikenttä	Tekonurmet	liikuntapalvelut		1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli					
	Urpolan kaukalon tekonurmikenttä		liikuntapalvelut		1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli				< 1 000	
					6						
	Nurmikentät										
X	Anttolan nurmikenttä	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Urheilutie 5, 52100 Mikkeli				< 5 000	
X	Lähemäen nurmikenttä 2 kpl	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		2	Alakatu 13, 50170 Mikkeli				< 5 000	
X	Rantakylän nurmi-/yleisurheilukenttä	Suuri pallokenttä, nurmi/luistelu	liikuntapalvelut		1	Pallokuja 7, 50600 Mikkeli					
X	Raviradan nurmikentät 3 + 1	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		3	Raviradantie 22, 50100 Mikkeli					
X	Ristiinan nurmikenttä	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Opinahjo 6, 52300 Ristiina					
X	Sokkalan nurmikenttä	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Sokkalantie 27, 50600 Mikkeli				< 5 000	
X	Suomenniemen nurmikenttä	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Venttiväylä 8, 52830 Suomenniemi				< 5 000	
X	Tuukkalan nurmikenttä	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Laajatie 19, 50500 Mikkeli				< 5 000	
X	Urheilupuisto	Nurmikentät, jalkapallokentät	liikuntapalvelut		1	Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli					
					12						
	Hiekkakentät / ei jäädytystä										
							*) matala hoitoaste = 1 - 2 käyntiä vuodessa, noin 300 e/käynti				
	Ilmarisen hiekkakenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1	Otavantie ?		huoltoleikkaus		< 500	
	Kalvitsa, koulun kenttä EI 2015	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			huoltoleikkaus		< 500	
	Kovalan kenttä EI 2015	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			huoltoleikkaus		< 500	
	Liukkola, koulun kenttä EI 2015	Pallokenttä	liikuntapalvelut		1			huoltoleikkaus		< 500	
X	Otavan hiekkakenttä EI 2015	Jääkentät ja hiekkakentät	liikuntapalvelut		1	Otavantie 3, 50670 Otava		huoltoleikkaus		< 500	
	Rahulan hiekkakenttä EI	Keskikokoinen pallokenttä, hiekk	liikuntapalvelut		1			huoltoleikkaus		< 500	
X	Rantakylän hiekkakenttä	Suuri pallokenttä, hiekka	liikuntapalvelut		1	Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli		säännöllinen hoito			
X	Raviradan hiekkakenttä	hiekkakentät	liikuntapalvelut		1	Raviradantie 22, 50100 Mikkeli		säännöllinen hoito			
X	Ristiinan hiekkakenttä	hiekkakentät	liikuntapalvelut		1	Mäkitie 30, 52300 Ristiina		säännöllinen hoito			
	Soikkala, koulun kenttä EI	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			ei hoitoa			0
	Vanhala, koulun kenttä EI	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			ei hoitoa			0
	Vanhamäki, koulun kenttä EI	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			ei hoitoa			0
	Vatila EI	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			ei hoitoa			0
					13						
	Hiekkakentät / jäädytys										
X	Emolan hiekkakenttä	Jääkentät ja hiekkakentät			1	Emolankatu 5 a, 50100 Mikkeli				< 5 000	
	Harjuma EI HOITOA ?	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			kyläyhdistys		< 5 000	500
	Haukivuori Aseman yläasteen pallokenttä EI HOITC	Pieni pallokenttä, hiekka	liikuntapalvelut					hoito lopetettu			0
	Hirola, koulun kenttä EI HOITOA ?	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1			ostopalvelu Hiirolan kylätoimikunta 625,00 luistelukentän		< 5 000	
	Ihastjärvi, koulun kenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut		1	Ihastjärventie 170, 50970 Mikkeli		ostopalvelu Harri Myrskyläinen 2100,00 luistelukentän hoi		< 5 000	
	Korpijärvi, koulun kenttä EI HOITOA	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut					hoito lopetettu			0

X	Launialan hiekkakenttä	Jääkentät ja hiekkakentät	liikuntapalvelut	1	Saimaannorppankatu 3, 50190 Mikkeli	oma	< 5 000
	Lyseon koulun hiekka-/jääkenttä EI LIIKUNTAPALVE	Pallokenttä / luistelukenttä	koulu				
X	Lähemäen hiekkakenttä/luistelukenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1	Alakatu 13, 50170 Mikkeli	oma	< 5 000
	Oikkolan jääkenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1		oma	< 5 000
	Pankalan luistelukenttä LOPETETAAN 2016	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1	Kiekkokuja, 50100 Mikkeli	oma	< 5 000
	Parkkila, koulun kenttä EI HOITOA	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut			hoito lopetettu	0
	Peitsari, koulun kenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1	Peitsarinkuja 6, 50170 Mikkeli	perusjäädytys oma, koulu hoitaa kunnossapidon	< 1 000
	Rahulan koulun kenttä KOULU LAKKAA	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1	Rahulantie 26 A, 51720 Rahula	osto 625/kausi Rahulan koulun vanhempainyhdistys	< 1 000
	Rokkalan hiekka-/jääkenttä EI HOITOA	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut			ei hoitoa	0
	Sairilan luistelukenttä	Pallokenttä / jääkiekkokaukalo	liikuntapalvelut	1		oma	< 1 000
X	Siekkilän hiekkakenttä	Jääkentät ja hiekkakentät	liikuntapalvelut	1	Koulukuja 2, 50120 Mikkeli	ei talvihoitoa, kesällä matala hoitoaste, petanque-kenttä	< 1 000
	Silvasti	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1		talvijäädytys, matala hoitoaste	< 1 000
	Sokkalan hiekka-/jääkenttä		liikuntapalvelut	1		talvijäädytys, matala hoitoaste	< 1 000
	Tupala	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1		jäädytetään, muuten matala hoitoaste	< 5 000
	Tuskun hiekka-/jääkenttä	Pallokenttä / luistelukenttä	liikuntapalvelut	1		oma jäädytetään, muuten matala hoitoast	< 1 000
X	Urpolan hiekkakenttä	Jääkentät ja hiekkakentät	liikuntapalvelut	1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli	oma jäädytetään, normaali kesähoito	< 5 000
				17			
Tekojäärata							
X	Hänninkenttä tekojäärata	Suuri jääkenttä-jääpallokenttä /	liikuntapalvelut	1	Kyllikinkatu 1, 50100 Mikkeli		
Jääkiekkokentät							
X	Anttolan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Taipaleentie, 52100 Anttola.	*) osto noin 5000 e, yksityinen, sopimus usean kohteen ho	< 5 000
	Hangastenmaan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1		oma, mahd poistetaan 2016 käytön puutteessa	
	Harjumaan jääkiekkokenttä	Valaistu jääkiekkokaukalo	liikuntapalvelut	1		talvijäädytys ostetaan kyläyhdistys 400 e	< 1 000
X	Haukivuoren jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Koulutie 3, 51600 Haukivuori	työllisyystuki + osto seura + yksityinen	< 5 000
	Kalvitsan jääkiekkokenttä EI HOITOA	Jääkiekkokentät	-	1		ei hoitoa	< 5 000
X	Kattilansillan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Laajalammintie 20 a, 50160 Mikkeli	oma	< 5 000
	Launialan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät			Saimaannorppankatu 3, 50190 Mikkeli		< 5 000
	Lehmuskylän jääkiekkokenttä	Pallokenttä / jääkiekkokaukalo / liikuntapalvelut		1		oma (onko tarpeellinen)	< 5 000
X	Lähemäen jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Alakatu 13, 50170 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Otavan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Otavantie 2, 50670 Otava	oma	< 5 000
	Pankalan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Kiekkokuja, 50100 Mikkeli.	oma	< 5 000
	Pelloksen jääkiekkokenttä ?	Jääkiekkokentät		1		oma	< 5 000
X	Rantakylän jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Pallokuja, 50600 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Ristiinan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Opinahjo, 52300 Ristiina	oma	< 5 000
	Rämälän jääkiekkokenttä	Pallokenttä / jääkiekkokaukalo / liikuntapalvelut		1		osto Rämälän ryhti 1550,00	< 5 000
	Sairilan jääkiekkokenttä	Pallokenttä / jääkiekkokaukalo / liikuntapalvelut		1		oma	SIIRRÄ LUIST
	Suomenniemen jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Urheilukuja 5, 52830 Suomenniemi	oma + osto SuomU 5000,00 sisältää myös latujen hoidon +	< 5 000
X	Tuppuralan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Haavikatu 4, 50190 Mikkeli.	oma	< 5 000
X	Tuukkalan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Laajatie, 50500 Mikkeli	oma	< 5 000
	Urheilupuiston monitoimikaukalo (pieni)	Jääkiekkokentät		1		oma	< 5 000
	Urpolan jääkiekkokenttä	Jääkiekkokentät		1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli	oma	< 5 000
				20			
Jääkentät							
	Ristiinan pikkukenttä	luistelukenttä	liikuntapalvelut	1	Opinahjo 2, 52300 Ristiina	oma	< 1 000
				1			
Matkaluistureitit							
X	Sataman jäärata	olosuhteiden salliessa pidempi reitti		1	Laiturikatu 1, 50100 Mikkeli	oma, voisiko hoitotaho olla joku muu?	

X	Rantakylän luistelurata			1	Pallokuja 7, 50600 Mikkeli		< 5 000	
X	Hänninkenttä			1	Kylliinkatu 1, 50100 Mikkeli		liittyy jääkenttään	
				3				
Tenniskentät								
X	Haukivuori	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	asfaltti	2	Koulutie 3b, Haukivuori	oma / käydään neuvotteluja hoidosta	< 1 000
	Hirola	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	kivituhka	1		oma, matala hoitotaso	< 1 000 0
	Kalvitsa EI	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	kivituhka	1		oma 1 krt/kausi matala hoitoaste	< 1 000 0
X	Otava	Tenniskenttäalue / jääkiekkokau	liikuntapalvelut	punamurske	1	Otavantie 2, 50670 Otava	oma	< 1 000
X	Rantakylä	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	asf/novotan	2	Pallokuja, 50600 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Ristiina	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	punamurske	3	Opinahjo 2, 52300 Ristiina	oma	< 5 000
X	Suomenniemi	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	asfaltti	2	Urheilukuja 7, 52830 Suomenniemi	oma	< 5 000
X	Urpola	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	asf/plexipave	1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli	oma	< 2 000
X	Lähemäki	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	hiekkatekonurm	2	Alakatu 13c, 50170 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Tuppurala	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	massa	2	Talaskatu 8, 50190 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Urheilupuisto	Tenniskenttäalue	liikuntapalvelut	massa	2	Anni Swaninkatu 3, 50100 Mikkeli	oma	< 5 000
				19				
Lentopallo- ja beachvolleykentät								
	Anttolan lentopallo-/beachvolley kenttä EI	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa	< 1 000 0
	Harjumaan lentopallokenttä EI	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa	< 1 000 0
	Kaihun lentopallo-/beachvolleykenttä	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		oma	< 1 000
	Launialan lentopallo-/beachvolleykenttä	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		oma	< 1 000
	Lähemäen lentopallo-/beachvolleykenttä EI	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa	< 1 000 0
	Orijärven lentopallo-/beachvolleykenttä	lentopallo-/beachvolleykenttä					viherpalvelut hoitaa, kuuluu uimarantaan	
	Otavan lentopallokenttä EI	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa	< 1 000 0
X	Pankalan uimaranta beachvolley	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1	Puistokatu 14, 50100 Mikkeli	oma	< 1 000
X	Pitkäjärven lentopallo-/beachvolleykenttä	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1	Pitkäjärvenkatu 29, 50130 Mikkeli	oma	< 1 000
	Rahulan lentopallokenttä EI	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa	0
X	Ristiinan beachvolley 2 kpl	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		2	Brahentie 33, 52300 Ristina	oma	< 2 000
X	Urpolan lentopallo-/beachvolleykenttä 7kpl	lentopallo-/beachvolleykenttä	liikuntapalvelut		7	Rinnekatu 10, 50100 mikkeli	oma	< 5 000
				18				
Koripallokentät								
X	Pitkäjärven koripallokenttä	Koripallokenttä	liikuntapalvelut		1	Pitkäjärvenkatu 29, 50130 mikkeli	oma	< 1 000
X	Urpolan koripallokenttä	Koripallokenttä	liikuntapalvelut		1	Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli	oma / korit tenniskentässä	< 1 000 0
X	Lyseon koulun koripallokenttä (koulun)	Minikoripallokenttä				Porrassalmenkatu 30, 50100 Mikkeli	koulu hoitaa & maksaa	
	Ilmarisen koripallokenttä	Lähiliikuntapaikka				Nuijamiestenkatu 32	yhdyksuntatekniikka ja ympäristö hoitaa ja maksaa	
				2				
Golfkentät								
X	Lentokentänpuiston golfkenttä, 9- reikäinen	Golfkenttä	Mikkelin Golf ry, liikuntapalvelut		1	Lentokentänkatu 2, 50100 Mikkeli	0,5 htv (käynnistettävä neuvottelut)+ 2 kesäyönteekijää	< 20 000 resurssi?
Lähiliikuntapaikat								
	Skeittirampinalue Kalevankankaalla EI 2016	Rullalautailu-/luisteluramppi	liikuntapalvelut		1		ei hoitoa 2016 alkaen	0
X	Kalevankankaan koulun lähiliikuntapaikka / koulun	Lähiliikuntapaikat	koulu			Raviradantie 16, 50100 Mikkeli.	koulu	0
X	Urheilupuiston lähiliikuntapaikka	Lähiliikuntapaikat	liikuntapalvelut		1	Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli	oma	< 5 000
X	Ristiinan yhteinäiskoulun lähiliikuntapaikka	Lähiliikuntapaikat	liikuntapalvelut		1	Mäkitie 30, 52300 Ristiina	oma	< 1 000
	Kuntoilulaitteet ulkoilureittien lähtöpaikkojen lähe	Lähiliikuntapaikat	liikuntapalvelut		5		oma	< 5 000
	Ilmarisen lähiliikuntapaikka EI	Lähiliikuntapaikat	päivähoito				yhdyksuntatekniikka ja ympäristö hoitaa ja maksaa	
				8				

Nimi	Tyyppi	Hoitoluokka kesällä	Hoitoluokka talvella	Km	Vaikeustaso	Vastuutaho	Sarake2	Kohteen hoitaa	Sarake4	Sarake5
Valaistut kuntopolut/ladut						(valaistusenergia, lamppu- ja pylväshuollot, pohjahuollot, myrskyvahingot, ladun ajaminen)				
Anttola-Koivula	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.1	3,3	v/p	Liikuntapalvelut	*osto Hannu Pylikkänen, työtuntien mukaan 40 e/tunti, kaikki Anttolan ladut enintään 3750,0			
Anttolan kirkonkylän kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu			1,5	v/p?	Liikuntapalvelut	*osto Hannu Pylikkänen, työtuntien mukaan 40 e/tunti, kaikki Anttolan ladut enintään 3750,0			
Ensilumenlatu Rantakylä	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.1	1,6	v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Hangastenmaa Ristiina (onko tarpeen?)	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.?	2	v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Harjumaa	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.3	2	helppo p	Liikuntapalvelut	ostopalvelu Harjunmaan kajastus Esa Kovanen työtuntien mukaan 27,00 tunti, enintään 710,0			
Haukivuori Aseman kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.2	1,4	v/p	Liikuntapalvelut	**osto Pertti Issakainen, 35 e/tunti, + mietyötunti 10 e/h + raivaussaha 20,00, max 6000 e/v			
Haukivuori Rantokankaan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.2	2,9	v/p	Liikuntapalvelut	**osto Pertti Issakainen, 35 e/tunti, + miestyötunti 10 e/h + raivaussaha 20,00, max 6000 e/v			
Hirola	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.2	3	keskitaso v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Ihastjärvi	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.3	1,5	helppo p	Liikuntapalvelut	osto Esko Hänninen 27 e/tunti, max 380,00/vuosi			
X Kalevankankaan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.1	hoitol.1	2,8	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Raviradantie 21	
X Kalevankankaan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.1	hoitol.1	5	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Raviradantie 21	
X Kalevankankaan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.1	7	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Raviradantie 21	
Kalvitsa (onko tarpeen?)	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.3	1,2	helppo p	Liikuntapalvelut	oma n. 3 krt/kausi		vähäinen ylläpito	
Karkialampi	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.2	2	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Kuomiokoski	Valaistu kuntopolku / latu			2	helppo v/p	Liikuntapalvelut	lopetetaan 2016 -2017, vähäinen käyttö			
Kyrönpelto	Kuntopolut ->Ulkoilureitit	hoitol.2	hoitol.2	2,2	keskitaso v/p	Liikuntapalvelut	oma			
X Linnaniemi Ristiina	Kuntopolut ->Ulkoilureitit		hoitol. ?	3	vaativa v/p	Liikuntapalvelut	oma		Puistopolku 29	
Liukkola	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.3	hoitol.2	5	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Otava (opisto)	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.3	1,2	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma			
X Peitsarin kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoito.2	2,1	keskitaso v/p	Liikuntapalvelut	oma		Arinakatu 2b	
X Pellosniemen ulkoilureitti Ristiina	Kuntopolut ->Ulkoilureitit			2	v/p	Liikuntapalvelut	oma		Karsikkoniementie 3	
X Rantakylän kuntopolu/latu	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.1	3	keskitaso v/p	Liikuntapalvelut	oma		Kunnanmäki 3b	
X Rantakylän kuntopolu/latu	Valaistu kuntopolku / latu		hoitol.1	5	vaativa v/p	Liikuntapalvelut	oma		Kunnanmäki 3b	
Sairila	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.3	hoitol.3	1,8	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma			
Suomenniemi	Valaistu kuntopolku / latu			3		Liikuntapalvelut	osto SuomU 5000,00 sisältää myös mm.jääkiekkokentän + ampumapaikan virka-ajan ulkopuol			
X Tuppuralan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.2	2,3	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Talaskatu 9	
X Urheilukentän ulkoilureitti, Ristiina	Kuntopolut ->Ulkoilureitit		hoitol.1	1	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Opinahjo 6	
X Urpolan kuntopolku /latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.1	10	vaativa v/p	Liikuntapalvelut	oma		Hietakatu 2b	
X Urpolan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol. 2	hoitol.1	2,5	helppo v/p	Liikuntapalvelut	oma		Hietakatu 2b	
X Urpolan kuntopolku/latu	Valaistu kuntopolku / latu	hoitol.2	hoitol.1	5	vaativa v/p	Liikuntapalvelut	oma		Hietakatu 2b	
				86,3						
Anttolanhovin kuntopolku / latu	Valaistu kuntopolku / latu			1,5	v/p	Hotellin oma reitti, hoitavat itse, myyty koneapua				
Anttolanhovin kuntopolku / latu	Valaistu kuntopolku / latu			5	v/p	Hotellin oma reitti, hoitavat itse				
Tornimäen latu	Valaistu kuntopolku / latu			5		Ski-tornimäki, ulkoistettu Keijo Andresin				
Tornimäenlatu	Valaistu kuntopolku / latu			7,5		ulos vuokrattu hoitaa ski-Tornimäki				
				19						
Valaisemattomat kuntopolut, ladut ja retkeilyladut										
Asila				4			**Risto Haikonen 27,00 e/tunti, molemmat ladut yhteensä max 1312,00 /vuosi			
Hauhala ??				14			Tauno Montonen, 27,00 / tunti, max 754,00/kausi			
Haukivuori "Suovunselkä"?				8	v	Liikuntapalvelut	Issakainen ks. Sopimus			
Heinälahti				10			Hannu Mustonen, 27,00 / tunti, max 600,00/kausi			
Hirolan yhdyslatu				14			* Antti Haverinen Antin apu, 33 e/tunti, kaikki ladut yhteensä max 2080 / kausi			
Kalevankangas-Latupirtti				10,9		Liikuntapalvelut	oma			
Kalevankankaan hiihtolatu Mäntyniemen lenkki lopetetu 2015-2016 talvi			hoitol.3	20		Liikuntapalvelut	lopetettu 2015 - 2016			
Karkialampi-Kalevankangas valaistus 2016!				1,8		Liikuntapalvelut	oma			
Karkialampi-Kyrönpelto -yhdyslatu valaistus 2016!				1,2		Liikuntapalvelut	oma			
Karkialampi-Kyrönpelto -yhdyslatu II				3		Liikuntapalvelut	oma			

Koskentaipale LOPPUNUT		10		Koskentaipaleen kylätmk 27,00 e/tunti, max 570,00/kausi
Kovala		5		***Kovalan Kisa 27,00 e/tunti, molemmat ladut yhteensä max 825,00/vuosi
Loukee		12		* Antti Haverinen Antin apu, 33 e/tunti, kaikki ladut yhteensä max 2080 / kausi
Olkkolan koulupiiri		3,5		Tero Pöntinen 27,00 e/tunti, max 760,00/kausi
Pellosniemi Ristiina		3	Liikuntapalvelut	oma
Rahula		7		**Risto Haikonen 27,00 e/tunti, molemmat ladut yhteensä max 1312,00 /vuosi
Rantakylä-Latupirtti-Rantakylä	vesistöosuuksia	13,9	hoitol.3	Liikuntapalvelut oma
Ristiina kirkonkylä		3		Liikuntapalvelut oma
Ristiina kirkonkylä Huomo		5		Liikuntapalvelut oma
Rämälän koulupiirin latu		4		***Rämälän ryhti 27 e/tunti, molemmat ladut yhdessä max 774 e
Rämälän koulupiirin retkireitti		6		***Rämälän ryhti 27 e/tunti, molemmat ladut yhdessä max 774 e
Salosaaren pelto LOPPUNUT		2		Jari Hahl 27,00 / tunti, max 308,00 / kausi
Susiniemen lenkki		10,8	Liikuntapalvelut	oma
Urheilupuiston lenkki valaistus 2016!		1,2		Liikuntapalvelut oma
Urpola-Latupirtti	vesistöosuuksia	14,5	hoito. 3	Liikuntapalvelut oma
Vanhala		3		***Kovalan Kisa 27,00 e/tunti, molemmat ladut yhteensä max 825,00/vuosi
Vehmaskylä		8		* Antti Haverinen Antin apu, 33 e/tunti, kaikki ladut yhteensä max 2080 / kausi
		180,8		
Jäälatu (olosuhteiden salliessa)				
Pitkäjärvi-Syysjärvi-Nielunen-Laalajampi		12	Liikuntapalvelut	oma
Salosaari		14		Liikuntapalvelut oma
Ristiina-Linniemi-Savisalo-Kissalahti		15		Liikuntapalvelut oma
Anttola - Anttolanhovi		2,5	p	Liikuntapalvelut *osto Hannu Pyökkänen, työtuntien mukaan 40 e/tunti, kaikki Anttolan ladut enintään 3750,0
Anttola - Harvio		3,3	p	Liikuntapalvelut *osto Hannu Pyökkänen, työtuntien mukaan 40 e/tunti, kaikki Anttolan ladut enintään 3750,0
		46,8		

X	Heposaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
	Hietaniemi	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Hiidenlahden laituri			1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
	Hulkonsaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Iso-Repo	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	**** hoitosopimus Häkkilän Eräveikot 528 e/kausi, ei koske polttopuita
X	Jantinsaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
X	Kaijatsaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
X	Kangassaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
X	Karhukallio	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	** hoitosopimus Mikkelin pursiseuran kanssa 780,00 /vuosi, ei koske polttopuita
	Keronlahti (Haukivuori)	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Korvensaari, pienipuoli	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
X	Korvensaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
	Koulunranta, Savivalkama?	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	?
	Kuituran taukopaikka?	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	?
	Linnanniemi	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Lyökinniemi	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
X	Makutsaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
	Otrasaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
X	Pälväniemi	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	** hoitosopimus Mikkelin pursiseuran kanssa 780,00 /vuosi, ei koske polttopuita
	Savisalo	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
X	Tyltynniemi	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Valkamalahti?	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	?
X	Vartiosaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
X	Vattusaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	** hoitosopimus Mikkelin pursiseuran kanssa 780,00 /vuosi, ei koske polttopuita
	Vavesaari	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	**** hoitosopimus Häkkilän Eräveikot 528 e/kausi, ei koske polttopuita
	Vehkalahti	Retkeilyalueet, retkisatamat	Liikuntapalvelut	1	oma
	Väätämonsalmen veneluiskan luona käymälä				* pidä saaristo siistinä ry:n kanssa hoitosopimus 1635 nto /vuosi, ei koske polttopuita
				33	

Uimarannat (nk. EU-rannat) *		Sarake1	Sarake2	Sarake3	Sarake4	Sarake5	Sarake6	Sarake7	Sarake8	Sarake9	Sarake10
X	Pankalan uimaranta	Uimaranta	liikuntapalvelut		1	Puistokatu 14, 50100 Mikkeli		< 2 000			
X	Pitkäjärven uimaranta	Uimaranta	liikuntapalvelut		1	Pitkäjärvenkatu 29, 50130 Mikkeli		< 2 000			
Muut rannat											
X	Ritvalan uimaranta (Tuppurala?)	Uimaranta	liikuntapalvelut		1	Talaskatu 10, 50190 Mikkeli		< 2 000			
X	Kaihun uimaranta	Uimaranta	liikuntapalvelut		1	Tuokkalankatu 2b, 50100 Mikkeli		< 2 000			
X	Suojalampi	muut rannat	liikuntapalvelut		1	Pappilanpolku 8, 50170 Mikkeli		< 2 000			
X	Launialan uimapaikka	muut rannat	liikuntapalvelut		1	Saimaannorpankatu 10, 50190 Mikkeli		< 2 000			
X	Nieluslampi	muut rannat	liikuntapalvelut		1	Kumpurannantie 4, 50500 Mikkeli		< 2 000			
	Urpola	muut rannat	liikuntapalvelut		1			< 2 000			
X	Laajalampi pohjoispää	muut rannat	liikuntapalvelut		1	Laajalammintie 18, 50160 Mikkeli		< 2 000			
					9						

Muut liikuntapaikat		Sarake1	Sarake2	Sarake3	Sarake4	Sarake5	Sarake6	Sarake7	Sarake8	Sarake9	Sarake10
X	Bmx-rata	Muut liikuntakohteet	liikuntapalvelut		1	Vanhamäentie 4, 50600 Mikkeli			< 1 000		
X	Skeittihalli	Muut liikuntakohteet	nuorisopalvelut		1	Porrassalmenkatu 50, 50100 Mikkeli		toiminta seuralta			
X	Frisbeegolfkenttä	Frisbeegolfkentät uusi	liikuntapalvelut		1	Pohjoisväylä 8, 50120 Mikkeli		seura huoltaa	< 1 000		
	Frisbeegolfkenttä Pursiala				1			seura huoltaa	< 1 000		
X	Rantakylän ulkosählykenttä	Tenniskenttäalue / jääkiekkokau	liikuntapalvelut		1	Pallokuja 7, 50600 Mikkeli			< 2 000		
					5						

SISÄLIIKUNTAPAIKAT

	Kuntosalit	Sarake1	Sarake2	Sarake3	Sarake4	Sarake5	Sarake6	Sarake7	Sarake8	Sarake9	Sarake10
X	Anttola-talon kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Taipaleentie 31, 52100 Anttola				8 200	
X	Hauki-Hallin kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Keskustie 47, 51600 Haukivuori					
X	Kisakaaren kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Karsikkoniementie 3, 52300 Ristiina					
X	Naisvuoren uimahallin kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Pirttiniemenkatu 8b, 50100 Mikkeli					
X	Rantakeitaan kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Kunnanmäki 350600 Mikkeli					
X	Runeberginaukion kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Runebergianaukio 3, 50100 Mikkeli					
X	Jäähallin kuntosali	Kuntosali	liikuntapalvelut		1	Raviradantie 24, 50100 Mikkeli					
					7						
	Liikuntasalit KOULUJEN KUSTANNUKSISSA*					* Iltakäytön vakiovuoroista päättää liikuntapalvelut					
X	Haukivuoren yläkoulun ja lukion sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Koulutie 3, 51600 Haukivuori					
X	Ihastjärven koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Ihastjärventie 170, 50970 Mikkeli					
X	Kalevankankaan koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Raviradantie 16, 50100 Mikkeli					
X	Launialan koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Saimaannorppankatu 1, 50190 Mikkeli					
X	Lähemäen koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Kisatie 5, 50170 Mikkeli					
X	Mikkelin lukion salit ?	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		2	Otto Mannisen katu 10, 50100 Mikkeli					
X	Mikkelin lyseon salit	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		2	Porrassalmenkatu 30, 50100 Mikkeli					
X	Moision koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Kyläkouluntie 2, 50500 Mikkeli					
X	Otavan koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Otavantie 2, 50670 Otava					
X	Peitsarin koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Peitsarinukuja 6, 50170 Mikkeli					
X	Rahulan koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Rahulantie 26 A, 51720 Rahula					
X	Rantakeitaan liikuntasali	Liikuntasali	liikuntapalvelut		1	Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli					
X	Rantakylän koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Vanhamäentie 2, 50600 Mikkeli					
X	Ristiinan koulukeskus (iso ja pieni sali)	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		2	Mäkitie 30, 52300 Ristiina					
X	Rouhialan alakoulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Rouhialankatu 39, 50100 Mikkeli					
X	Runeberginaukion liikuntasali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Runebergianaukio 3, 50100 Mikkeli					
X	Rämälän koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Vehmaskyläntie 1, 50300 Mikkeli					
X	Sairilan koulun Sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Joki-Sairilantie 2, 50180 Mikkeli					
X	Siekkilän koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut		1	Siekkilänkatu 8-10, 50120 Mikkeli					
X	Tuppuralan koulun sali	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		1	Nuottakatu 1, 50190 Mikkeli					
X	Urheilupuiston koulun salit	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		2	Anni Swaninkatu 6, 50100 Mikkeli					
X	Urpolan koulun salit	Liikuntasali	liikuntapalvelut / opetus		2	Rinnekatu 8, 50100 Mikkeli					
					27						
	Urheilutalot	Sarake1	Sarake2	Sarake3	Sarake4	Sarake5	Sarake6	Sarake7	Sarake8	Sarake9	Sarake10
X	Hauki-Halli		liikuntapalvelut		1	Keskustie 47, 50160 Haukivuori				208 000	
X	Kisakaari		liikuntapalvelut		1	Karsikkoniementie 3, 52420 Pellosoieniemi				233 000	
	Kuomapiirtti LAKKAUTETTU 2015										
X	Runeberginaukion urheilutalo		liikuntapalvelut		1	Runebergianaukio 3, 50100 Mikkeli				70 000	
X	Karkialammin kuntotalo					Tyrjäntie 22, 50100 Mikkeli			Huom! Avustus kaupungilta Kuntotali	25 000	
X	Wisa-areena					Pursialankatu 30, 50100 Mikkeli			Huom! Liikuntapalvelut maksaa vuok	184 000	
					3						
	Uimahallit										
X	Viihdeumala Rantakeidas	Uimahallit	liikuntapalvelut		1	Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli				956 000	
X	Naisvuoren uimahalli	Uimahallit	liikuntapalvelut		1	Pirttiniemenkatu 8b, 50100 Mikkeli				627 000	
					2						
	Muut tilat										
X	Jalkapallohalli (Kupla)	Jalkapallohalli	liikuntapalvelut		1	Raviradantie 24 C, 50100 Mikkeli				247 000	

X	Kilpahalli	Jäähallit	liikuntapalvelut	1	Raviradantie 24 A ja B, 50100 Mikkeli	1 280 000 (sis. Harjoitu
X	Harjoitushalli	Jäähallit	liikuntapalvelut	1	Raviradantie 24 A ja B, 50100 Mikkeli	
				3		

SOPIMUSVUOKRAT

Tila	Osoite	Sopimus	m2	kustannus paikka	jako- osuus	€/kk	€/vuosi
Urheilupuiston katsomo	Anni Swaninkatu, 50100 Mikkeli	S002121	862	1005512001		4 547	54 564
varastokatos	Anninkinkatu 4, 50100 Mikkeli	S002131	160	1005512018		818	9 821
liikuntatoimen varasto	Brahentie 54, 52300 Ristiina	S002701	200	1005512022		800	9 600
Peltihalli	Jääkärintie 37, 50130 Mikkeli	S001863	292	1005514008		1 015	12 177
Peltihalli	Jääkärintie 37, 50130 Mikkeli	S002351	300	1005512018		1 042	12 504
Kisakaari liikunta	Karsikkoniementie 3, 52420 Pellosoieniemi	S002672	1270	1005515207		12 011	144 130
Urheilukentän huoltorakennus	Kenttätie, 51600 Haukivuori	S002190	113	1005512010		1 112	13 350
Hauki-halli	Keskustie 47, 51600 Haukivuori	S002089	1318	1005515206		11 861	142 328
Rantakeidas 5 505							
Ylläpidon tasokorotus 2014/60.000	Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli	S002087	4805	1005515101	50	60 914	365 481
				1005515201	50	60 914	365 481
Hänninkentän huoltorakennus	Kyllikinkatu, 50100 Mikkeli	S002094	249,2	1005512010		1 447	17 364
Kattilansillan liikuntarakennus							
Sopimus päättyi 1.7.13	Laajalammentie 20, 50160 Mikkeli	S002097	389	1005515205			
Tekninen toimisto	Linnantie 2, 52300 Ristiina	S002696	173	1005512022		2 207	26 479
Kaupungin virastotalo	Maaherrankatu 9-11, 50100 Mikkeli	S002124	125,5	1005415012	51	1 730	10 590
Kaupungin virastotalo				1005521101	49	1 730	10 175
Naisvuoren uimahalli	Pirttiniemenkatu 8b, 50100 Mikkeli	S002679	12970	1005515102		7 651	91 810
Ulkoliikuntapaikat, toimisto ym.	Nuijamiestienkatu 1, 50100 Mikkeli	S002106	226	1005512018	60	2 126	15 308
Ulkoliikuntapaikat, toimisto ym.				1005514008	40	2 126	10 205
Rantakylän kentän huoltorakennus	Pallokuja, 50600 Mikkeli	S002682	161	1005512010		657	7 881
Haukivuoren varikko 100,0 1	Paloasemantie 48, 51600 Haukivuori	S002108	29,5	1005512010		119	1 427
Kuomapirtti	Pirtinkuja 8, 52780 Kuomiokoski	S002677	448	1005515207		4 238	50 852
Wisa-areena	Pursialankatu 30, 50100 Mikkeli	S002112	2311	1005515205		14 945	179 342
Urheilutalo	Päämajankuja 2, 50100 Mikkeli	S002122	381	1005515203		3 432	41 184
Veturitali	Ratakatu, 50100 Mikkeli	S002136	550	1005515205		622	7 465
Jalkapallohalli	Raviradantie 24, 50100 Mikkeli	S002680	4675	1005513200		8 729	104 750
Ravirata, sosiaali- ja pukutilat		S002110	180	1005513101		1 327	15 920

Urpolan kentän huoltorakennus							
Pääomavuokra 1/14 - 12/33		Rinnekatu, 50100 Mikkeli		114		790	9 480
Ristiinan urheilukentän huoltorakennus		Opinahjo 2, 52300 Ristiina	S002678	324	1005512022	2 297	27 566
Suomenniemen urheilukentän huoltorakennus		52830 Suomenniemi	S002690	111	1005514021	784	9 407
Anttola-talo		Taipaleentie 31, 52100 Anttola	S002287	58	1005515205	597	7 162
Varastokatos	Tasokorotus 2014/2.099,00	Teknikontie 1, 50600 Mikkeli	S002117	162	1005512010	50	744
					1005514008	50	744
Varasto	Sopimus päättyi 1.9.13	Vanhamäentie 2A, 50600 Mikkeli	S001828	12			
				32 969		214 076	1 782 727

Uimarannat EU

Anttolan uimala (Taipaleenlahti)	Uimaranta	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Haukivuoren uimaranta, satama	Uimaranta	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Pitkäheikan, Haukivuori	Uimaranta	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Orijärven uimaranta, Rantakylä	Uimaranta	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Otavan uimaranta	Uimaranta	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.

Uimarannat muut

Syväsalmen rantauimala	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Taipaleenlahti, Anttolan kirkonkylä	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Loukeinen, Loukee	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Pesäjärvi, Harjumaa	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Saarijärvi, Rämälä	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Honkalahti, Heinälahti (Anianniemen ranta)	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Alamaa, Hirolan Laajalampi	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Kalvitsa, Kyyvesi	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Korpijärvi, Vuolinko	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Kyyhkylä, Porrassalmi	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Iso majavesi, Parkkila	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Kihli, Orijärvi Rantakylä	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Sairilan ja Myllyrannan uima	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Hiisilampi, Vanhamäki	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Avojärvi, Vehmaskylä	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.
Hirvijärvi, Korpijärvi	muut rannat	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp.

Avantouintipaikat

Laajalammen avantouintipaikka	Avantouintipaikka	liikuntapalvelut, Mikkelin Avantouimarit ry	Laajalammintie 18, 50160 Mikkeli
Orijärven avantouintipaikka	Avantouintipaikka	tekninen toimi/yhd.kuntatek. ja ymp., Mikkelin avantouimarit ry	Karjalantie 10, 50600 Mikkeli
Pankalammen avantouintipaikka	Avantouintipaikka	liikuntapalvelut, Mikkelin avantouimarit ry	Puistokatu 12, 50100 Mikkeli
Ristiinan avantouintipaikka	Avantouintipaikka	Ristiinan Rinkka ry	??? "Kirkkolaiturin ranta"
Ritvalan avantouintipaikka	Avantouintipaikka		Talaskatu 10, 50190 Mikkeli
Tuppurala	Talviuintipaikka	liikuntapalvelut, Mikkelin Avantouimarit ry	

Tenniskentät

Anttolan Hovi	Tenniskenttäalue	yksityinen
Kekkolan kartano	Tenniskenttäalue	yksityinen
Mikkelin tennishalli	Tenniskenttäalue	yksityinen
Sport Forum, Raviradantie	Tenniskenttäalue	yksityinen
Visulahti	Tenniskenttäalue	yksityinen

Muut liikuntapaikat

Nimi	Tyyppi	Vastuutaho
Kiintorasti- ja opetuskarttoja saatavilla liikuntapalveluista	Suunnistus	Mikkelin Navi
Laskettelukeskus SkiTornimäki	Rinnehiihtokeskus, keskisuuret korkeuserot	Yksityinen yritys Ski-Tornimäki
Lennokkikenttä Suonsaarella	Muut erityisliikuntapaikat	Mikkelin Lennokki ry
Ilmailualue	Ilmailualue	Mikkelin Ilmailuyhdistys ry
Kyrönpellon ampumaurheilukeskus	Ampumarata	Mikkelin Ampujat ry
Huosiuskankaan ampumarata	Ampumarata	muu
Ampuma - Areena	Ampumarata	
Koirien juoksurata (ravirata)	Koirarata	Mikkelin Vinttikoirayhdistys ry
Vuokingon koirakenttä	Agility- ja koiran-koulutuskenttä	Mikkelin Agility-harrastajat ry
Mikkelin Ravirata	Hevosurheilu	
Rouhialan ratsastusmaneesi	Hevosurheilu	
Kekkolan kartano	Hevosurheilu	
Relanderin ponitalli	Hevosurheilu	
Niemenpellon Talli	Hevosurheilu	
Haukivuoren Ratsastuskoulu	Hevosurheilu	
Ratsutila Toivonharju	Hevosurheilu	
Kangasperkon talli	Hevosurheilu	
Haukkamäen Hevostila	Hevosurheilu	
Wanhan-Tuukkalan talli	Hevosurheilu	
Melapirtti	Muut liikuntakohteet	

Tyrjäntie 22, 50100 Mikkelä

Raviradantie 22, 50100 Mikkelä
Ratsutilantie 1, 50100 Mikkelä
Vanhamäentie 36, 50600 Mikkelä
Sairilantie 52, 50180 Mikkelä
Sairilantie 5, 50180 Mikkelä
Pohjalahdentie 1900, 51600 Nykälä
Vihtalammentie 165, 51670 Nykälä
Mällinmäentie 5, 50200 Mikkelä
Lohjantie 36 a, 52100 Anttola.
Tuukkalankylätie 16, 50500 Mikkelä
Ristiinantie 16, 50100 Mikkelä

Keilahalli	Muut liikuntakohteet	Patteristonkatu 1, 50100 Mikkeli
Sport Forum	Kuntosali	Raviradantie 14, 50100 Mikkeli
Karkialammin urheilutalo	Urheilutalo	Tyrjäntie 22, 50100 Mikkeli
Etelä-Savon ammattiopiston sali	Liikuntasali	Otavankatu 4, 50100 Mikkeli
Anttolanhovin liikuntasali	Liikuntasali	Hovintie 224, 52100 Anttola
Kyyhkylän liikuntasali	Liikuntasali	Kyyhkyläntie 9, 50700 Mikkeli
Anttolanhovi	Uimahallit	Hovintie 224, 52100 Anttola
Kyyhkylä	Uimahallit	Kyyhkyläntie 9, 50700 Mikkeli
Visulahden lentopallo- ja beachvolleykenttä	Lentopallokenttä/ Beachvolleykenttä	
Visulahti	Rullalautailu/-luisteluramppi	
Golfkeskus Annila, 18-reikäinen	Golfkenttä	Golf-Porrassalmi ry

Moision hiihtolatu (valaistus?)

Retkeilyalueet

Keronsalo	Retkeilyalue
Luonnonsuojelualue	
Hanhilammen suojelualue	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Hiidenkirnu	Luonnonsuojelualue
Hiidenmaan retkireitistö	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Hirviniemen pellot	Lintupaikka
Hujas	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Iso-Surnu	Retkikohde, Maisema, Lintupaikka
Kakrialansuo (Hälväsensuo)	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Kalevankangas	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Kenkäveron lintutorni	Retkikohde, Maisema, Lintupaikka
Keronvuori	Luonnonsuojelualue
Kirkkokivet	Luonnonsuojelualue

Konijärven luonnonsuojelualue	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Kurjenlamminsuo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Kyyveden saaristo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Launinsuo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Lintupaikka	
Luonterin saaristo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Läsänkoski	Retkikohde, Maisema, Lintupaikka
Naistinki	Retkikohde, Maisema, Lintupaikka
Neitvuori	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Otavan pellot (Lokanpellot, koulutila ja Akkala)	Lintupaikka
Pahalamminvuori	Luonnonsuojelualue
Porrassalmi	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Pursialan lehto	Luonnonsuojelualue
Puulan saaristo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Raviradan säästömetsä	Luonnonsuojelualue
Salosaaren sula keväällä	Lintupaikka
Suurenaukeansuo-Isosuo-Pohjalampi	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Taloahon metsä	Luonnonsuojelualue
Tuhkaa	Luonnonsuojelualue
Urpolan luontokeskus	Luonnonsuojelualue
Urpolanjokilaakson suojelualue	Luonnonsuojelualue
Vänkkäänsuo	Luonnonsuojelualue, Lintupaikka
Muut retkikohteet	
Kommelinluolat	Retkikohde
Mikkelipuisto	Retkikohde
Anjanpuisto	Retkikohde
Harjukosken myllymiljö	Retkikohde
Hirvivuoren perintömetsä	Retkikohde
Kaihunharju	Retkikohde

ULKOKENTÄT		LADUT	Km
Yleisurheilukentät	6	Valaistu kuntopolku/latu	90,9
Keinonurmikentät	5	Valaisemattomat kuntopolut, ladut ja retkeilyladut	180,7
Nurmikentät	9	Jäälatu	46,8
Hiekkakentät / ei jäädytystä	13	Yhteensä km	318,4
Hiekkakentät / jäädytys	20		
Tekojäärata	1	Yritysten ylläpitämät ladut	
Jääkiekkokentät	20	Anttolanhovin kuntopolku / latu	1,5
Jääkentät	2	Anttolanhovin kuntopolku / latu	5
Tenniskentät	19	Tornimäen latu	5
Lentopallo- ja beachvolleykentät	19	Tornimäenlatu	7,5
Koripallokentät	4		19
Golfkentät	1		
Lähiliikuntapaikat	10		
Matkaluisteluireitti	1	Matkaluisteluireitti	
		Sataman jäärata	1 ja 3
LADUT			
Valaistut ladut	30		
Valaisemattomat ladut	27		
Jääladut	5		
MUU ULKOLIIKUNTA			
Laavut ja kodat	5		
Retkeilyalueet	2		
Retkisatamat	31		
Uimarannat (nk. EU-rannat) *	9		
Muut liikuntapaikat	4		
Bmx-rata			

Skeittihalli
Frisbeegolfkenttä
Rantakylän ulkosählykenttä

SISÄLIIKUNTAPAIKAT

Kuntosalit	7
Liikuntasalit	26
Urheilutalot	4
Uimahallit	2
Muut tilat	3

Jalkapallohalli

Jäähalli / Kilpahalli

Jäähalli / Harjoitushalli

285

Mikkelin kaupunki
sivistystoimi

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden palveluverkkopäivitys

Tulosaluejohtajien selvitykset
11.4.2016

Taustaa

Kaupunginhallitus päätti 23.11.2015 § 384, että kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan palveluverkkoselvitys päivitetään ja kaupunginhallitus asettaa työryhmän tekemään päivityksen.

Työryhmän kokoonpano

Toivonen Hannu, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan jäsen, puheenjohtaja
Huoponen Marianne, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja
Häkkinen Sari, henkilöstöjärjestöjen edustaja
Nykänen Roope, nuorisovaltuuston edustaja
Riihelä Jouni, tekninen johtaja, poissa
Sihvonen Jari, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan jäsen
Siekkinen Virpi, sivistystoimenjohtaja

Vuori Juha, kaupunginhallituksen edustaja
Turunen Tiina, johdon sihteeri, sihteeri

Muut:

Isomöttönen Nikke, intendentti
Kajander Marita, kulttuurijohtaja (opintovapaalla 2-3/2016)
Karttunen Matti, museotoimenjohtaja
Launonen Virpi, kirjastotoimenjohtaja
Latvala Susanna, vs. kulttuurijohtaja
Mattila Antti, liikunta- ja nuorisojohtaja

Aluejohtokuntien asiantuntijat

Leinonen Tiina, Anttolan aluejohtokunnan jäsen
Tikkanen Petri, Ristiinan aluejohtokunnan jäsen

Mikkelin kaupunkistrategia ja kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alainen toiminta

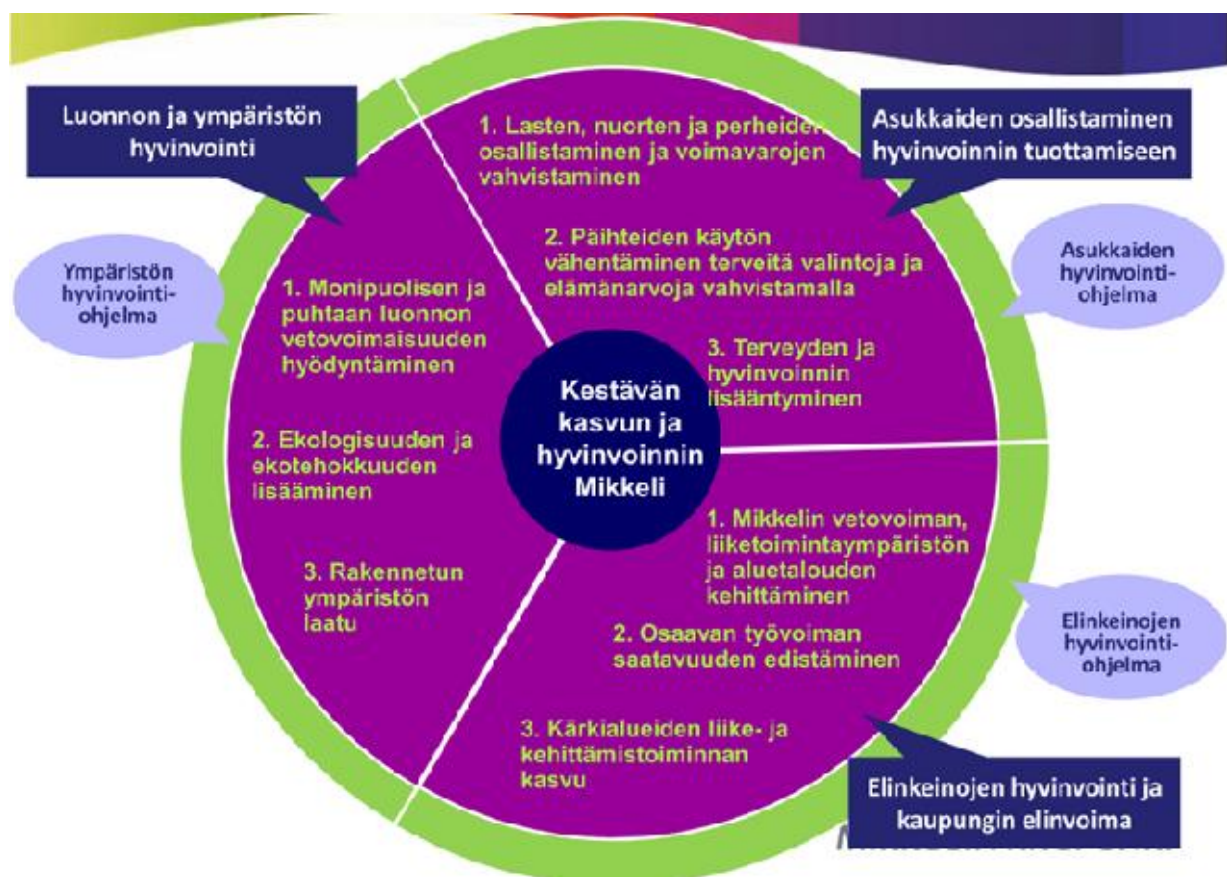
Kuntalain 1 §:n mukaan ”...Kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestäväää kehitystä alueellaan.”. Mikkelin kaupungin strategia ja strategiset toimenpiteet toteuttavat kuntalakia – kaupungin strategia on kestävä kasvun ja hyvinvoinnin strategia.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaisten tulosalueiden – yleiset kulttuuripalvelut, museot, liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjastopalvelut ja kaupunginorkesteri – tavoite on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä, lisätä sähköisten palvelujen käyttöä ja tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Yleisö- ja kävijämääriä pyritään kasvattamaan erilaiset kohderyhmät huomioimalla, kehittämällä käyttäjälähtöisiä palveluja ja markkinointia. Lautakunnan palvelut ovat pääasiallisesti lähipalveluita, joilla turvataan palvelujen saatavuus ja saavutettavuus koko kaupungin alueella.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään palvelutarjoomaa ja luodaan mahdollisuuksia kolmannen sektorin toimijoille kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Lautakunnan alaiset toimialat vaikuttavat myönteisesti Mikkelin mainekuvaan viihtyisänä kulttuurikaupunkina.

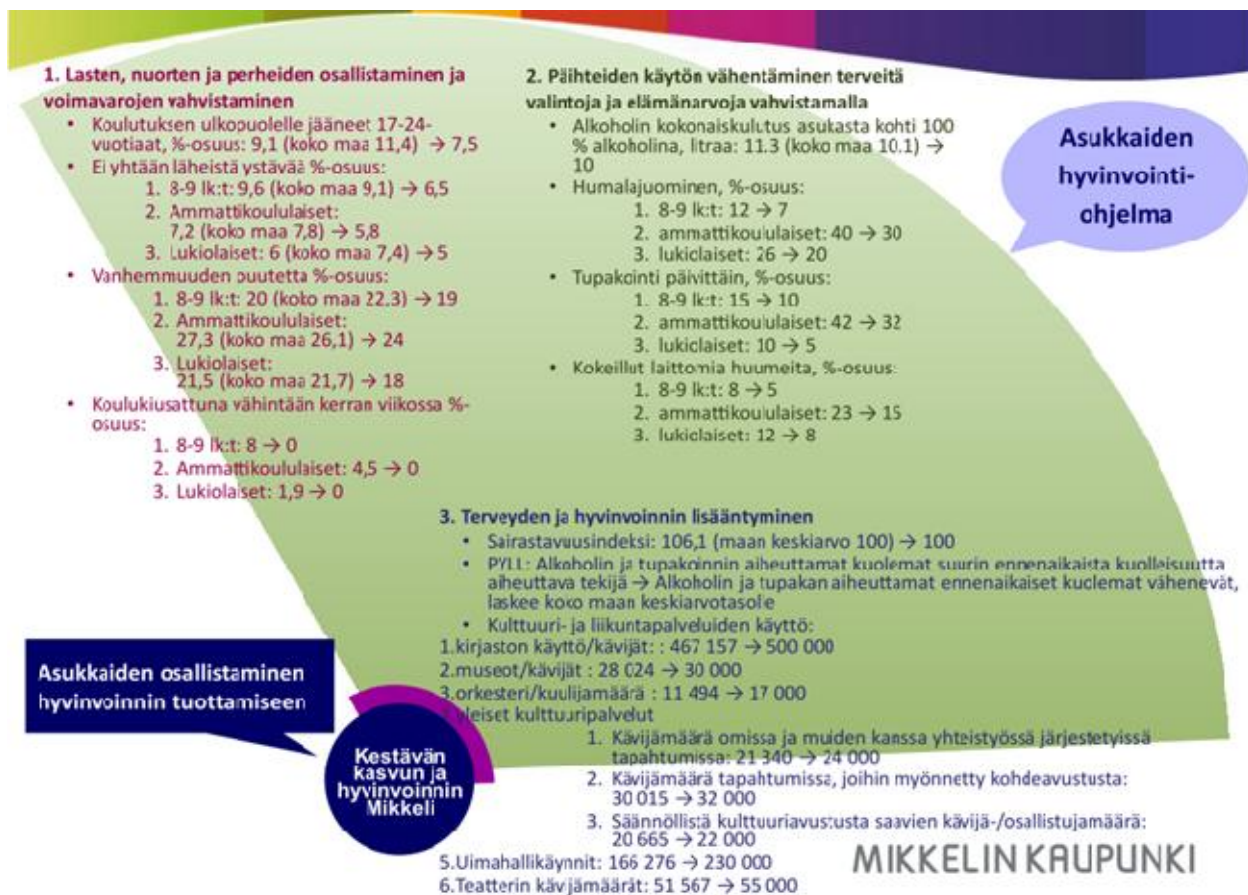
Mikkelin kaupunkistrategia lähtee kolmesta näkökulmasta: asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvoinnista. Näkökulmista on muodostettu ohjelmat Asukkaiden hyvinvointiohjelma, Elinkeinojen hyvinvointiohjelma ja Ympäristön hyvinvointiohjelma. Ohjelmiin on koottu kehittämistoimenpiteet, joilla strategiaa toteutetaan. (Kuvio 1)

Kuvio 1. Mikkelin kaupunkistrategian kolme näkökulmaa ja tärkeimmät tavoitteet.

Mikkelin väestö on sosioekonomiselta ja ikärakenteeltaan pienoiskuva Suomesta. Asukkaiden hyvinvointia ajatellen Mikkeliällä on kuitenkin tiettyjä kehittämistarpeita, joita strategiassa on tunnustettu. Mikkeliiläiset juovat alkoholia noin litran enemmän vuodessa kuin suomalaiset keskimäärin, sairastavuus on hieman Suomen keskiarvoa korkeammalla tasolla ja mikkeliiläisten ennenaikaiset kuolemat ovat muun maan keskiarvoa korkeammat. Päihteet ovat merkittävä ennenaikaisia kuolemia aiheuttava tekijä. Toisaalta mikkeliiläisten hyvinvoinnissa on myös paljon myönteisiä piirteitä: osa kuntalaisista harrastaa varsin aktiivisesti liikuntaa, kulttuuria ja muita hyvinvoinnin kannalta tärkeitä aktiviteetteja, osa on hyvin passiivisia. Polarisoitumiskehitys on haasteena.

Kullekin hyvinvointiohjelmalle on määritelty kolme strategista päämäärää, ja näitä koskevat yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja mittarit, joilla kehitystä voidaan seurata (kuvio 2).

Kuvio 2. Asukkaiden hyvinvoinnin mittarit ja tavoitetasot.

Asukkaiden hyvinvointiohjelmassa korostetaan asukkaiden osallistamista hyvinvoinnin tuottamiseen. Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaisilla tulosalalueilla on tärkeä rooli kaupunkistrategian toiminnan toteuttamisessa ja hyvinvoinnin lisäämisessä: ne luovat mahdollisuuksia ja toimintaympäristöjä asukkaiden omaehtoiseen hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja lisäämiseen sekä ennalta ehkäisevät sekä fyysistä että psyykkistä pahoinvointia. Taulukossa 1 on kulttuuripalvelujen kävijä-/käyttäjämäärä Mikkeliissä 2015.

Taulukko 1. Kulttuuripalvelujen kävijä-/käyttäjämäärät, Mikkeli 2015.

Palvelu	Kävijämäärä 2015	Verkkopalveluiden käyttö	Asiakastyytyväisyys
<i>Kirjastot</i>	548 757	197 167	4,73 (asteikolla 1-5)
<i>Museot</i>	26 974	2 428	99,03 % tyytyväisiä
<i>Orkesteri</i>	15 862	3 612	erittäin tai melko tyytyväinen 97,6 % (2015)
<i>Teatteri</i>	48 327		-
<i>Yleiset kulttuuripalvelut</i>	33 261	160	-
<i>Elokuvateatterit</i>	70 000	-	-
<i>Mikaelin yleisötapahtumat</i>	23 936	-	-

Hyvinvointipalvelujen ja terveyttä edistävien palvelujen toimintaedellytysten turvaaminen on jatkossakin edelleen kuntien oma tehtävä. Kaikkien nykyisten kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella eripuolilla kaupunkia yhä niukkevilla resursseilla on vaikeaa. Tästä syystä on käynnistetty vuoden 2014 palveluverkkoselvityksen päivitys kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaisessa toiminnassa.

Yleiset kulttuuripalvelut

Marita Kajander, kulttuurijohtaja (opintovapaalla 2-3/2016) ja Susanna Latvala, vs. kulttuurijohtaja

Yleisten kulttuuripalveluiden tehtävänä on tarjota laadukkaita ja monipuolisia kulttuuripalveluja, tukea asukkaiden omaa harrastustoimintaa ja luoda mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen taiteen eri aloilla, edistää kotiseututyötä sekä jakaa avustuksia. Kulttuuripalvelut perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta ja sen mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728 pykälät 1. ja 2.)

Kunnilla on laaja itsemääräämisoikeus sen suhteen, miten ne järjestävät kulttuuripalvelunsa. Kunta saa asukaslukuun pohjautuvaa valtionosuutta yleisiin kulttuuripalveluihin ja taiteen perusopetukseen. Painopistealueina ovat lasten ja nuorten kulttuuripalvelut, ikäihmisten kulttuuripalvelut kulttuuriperintöohjelman toimeenpano ja asukkaiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä osallisuuden kehittäminen kulttuuritarjonnan avulla. Kulttuuripalvelut jakavat kulttuuriyhdistyksille vuosivastuksia, kohdevastuksia ja säännöllisiä

toiminta-avustuksia. Avustusten jakamisella luodaan monipuolista taidetta ja kulttuuria kaupunkiin sekä saadaan kuntalaisille hyvinvointia aikaiseksi.

Yleisten kulttuuripalvelujen henkilökunta on pieni: kulttuurijohtaja, kaksi kulttuurituottajaa ja yksi toimistosihteeri. Yhden kulttuurituottajan tehtäväkuvaan kuuluu Mikkelin kaupungin museotoimen tehtäviä 15 % työajasta. Toimistosihteerin tehtäväkuvaan kuuluu myös liikuntapuolen toimistosihteeritehtäviä 50 %.

Lisäksi kulttuuripalveluille kuuluu vuokravastuut seuraavista tiloista:

1. Wanha Muuntamo (Pursialankatu 5, näyttelytila 111,5 m²)
2. Anttolan viljamakasiini (Mikkeliintie 39, 52 m²)
(Molemmat rakennukset ovat suojeltuja)
3. Kesäteatteri (Mikonkatu, 464,5 m² loka-maaliskuu)
4. Varasto (Porrassalmenkatu 50, 46 m²)
5. Taiteiden talo (Puistokatu 3, 266 m²)
6. Vekkuliteatteri (Aurakatu 7, 291,5 m²)

Edellä mainittujen lisäksi yleiset kulttuuripalvelut jakaa yleis- ja kohdeavustuksia.

Yleiset kulttuuripalvelut on pieni tulosalue Mikkelin kaupunkiorganisaatiossa. On pohdittu, toteutetaanko toiminta kaupungin omana palveluna vai ulkoistettuna vai voitaisiinko yleiset kulttuuripalvelut sisällyttää osaksi jonkun toisen sivistystoimialan tulosalueen toimintaa. Omana tulosalueena toimimisen vahvuuksina nähdään toiminnan monipuolisuuden säilyminen, joustavuus työtehtävien suhteen, toiminnan kilpailukykyisyys, asioiden hallinnan pysyminen hyppysissä ja omistajuuden säilyminen. Ulkoisen palveluna uhkana nähdään liian yksipuolinen katsantokanta, mahdollinen kustannusten nousu ja se, että kaikkea ei voi ulkoistaa esim. avustukset ja päätöksenteko. Myös se, kuka valvoo laatua ja kokonaisuutta, nousee ulkoistusvaihtoehtoa pohdittaessa esille.

Kirjastopalvelut

Virpi Launonen, kirjastotoimenjohtaja

Kirjastojen tehtävänä on tukea kansalaisten perustuslaissa määrättyä sivistys-oikeutta. Kirjastolaissa kirjastojen tehtäväksi on määritetty *edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen*. Kirjastolain keskeisimpiä määräyksiä ovat kirjastojen maksuttomuusperiaate ja kuntien järjestämisvastuu. Lisäksi kirjastolaissa määrätään, että kirjastoissa on oltava asiakkaiden käytettävissä kirjasto- ja tietopalvelualan henkilöstöä sekä uusiutuva kirjastoaineisto ja -välineistö.

Kirjastolakia ollaan uudistamassa. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä saatujen tietojen mukaan keskeisistä periaatteista (maksuttomuus ja kuntien järjestämisvastuu) ei tulla luopumaan uudessakaan laissa. Uuteen lakiin tullaan kirjastojen tehtävää päivittämään.

Tehtävän keskiöön nousee demokratian ja kansalaisuuden edistäminen esimerkiksi mediakasvatuksen keinoin ja tiloja, materiaaleja ja laitteita tarjoamalla.

Kirjastolain ja sitä tarkentavien ohjeiden ja suositusten perusteella kirjastojen rooleiksi uudessa kunnassa muodostuvat seuraaviin kokonaisuuksiin liittyvät tehtävät:

- Demokratian (sananvapauden sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien) edistäminen
 - o Tasa-arvoisen pääsyn turvaaminen tietoon ja elämyksiin
 - o Uusien kansalaistaitojen (laitteiden ja sovellusten käyttö, esim. videokuvaaminen, valokuvaaminen, animointi, pelien, videoiden ja kuvakollaasien tekeminen, koodaaminen, tiedonhankinta ja –arviointi) ohjaaminen
 - o Tarvittavien tietojen hankkimismahdollisuuksien tarjoaminen (laitteet, maksulliset tietokannat ja aineistot, ohjaaminen niiden käyttöön)
 - o Monilukutaitojen opettaminen ja tiedon arviointiin ohjaaminen (medialukutaidot)
 - o Kohtaamistilojen tarjoaminen
 - o Työskentelytilojen tarjoaminen (mahdollistetaan myös etätö ja pienyritysten asiakastapaamiset)
- Hyvinvoinnin edistäminen
 - o Opiskelumahdollisuuksien tukeminen tarjoamalla aineistoja ja opiskeluvaihtoehtoja sekä tietoa erilaisista opiskeluvaihtoehdoista
 - o Mielekkäiden sisältöjen tarjoaminen vapaa-aikaan
 - o Tukea erilaisia harrastuksia tarjoamalla arvioitua tietoa kattavasti eri aiheista
- Lukutaidon ylläpito ja edistäminen
 - o Edistetään monilukutaitoja ja kriittistä lukemista
 - o Tehdään aktiivista yhteistyötä koulujen kanssa (Kirjastopolku)
 - o Kirjojen, lehtien ja muun aineiston tarjoaminen
 - o Aineistojen ja sisältöjen markkinointi ja avaaminen esimerkiksi erilaisia vinkkausmenetelmiä ja somekanavia hyödyntäen
- Innovaatioiden synnyn tukeminen
 - o Tarjotaan käyttöön jo olemassa olevaa tietoa ja mahdollisuuksia jakaa omaa tietoa
 - o Työskentely- ja kohtaamistilat

Kirjastopalvelujen tuottaminen tulisi toteuttaa Mikkelissä palvelukeskusajatteluun nojautuen niin, että entisissä kuntataajamissa (Anttola, Haukivuori, Rantakylä, Ristiina, Suomenniemi) kunnan palveluja olisi keskitetty mahdollisimman paljon yhteen fyysiseen paikkaan. Näissä kaikissa paikoissa on jo toteutettu kirjaston ja yhteispalvelun yhdistäminen. Jatkossa nykyisiä tiloja pitäisi pystyä kehittämään niin, että niiden käyttöä pystytään tehostamaan itsepalveluaukioloajalla, mikä mahdollistaisi myös tilojen käytön esimerkiksi yhdistysten tarpeisiin. Tämä tarkoittaa suojausratkaisuja tietokoneille ja aineistolle ja kirjastoautomaattien sekä kulunvalvonnan ja valvontaratkaisujen hankkimista. Lisäksi henkilökunnan työtilat pitäisi pystyä eristämään ja lukitsemaan esimerkiksi erilaisilla porttiratkaisuilla kuten Rantakylässä on tehty.

Kirjaston sähköisten palvelujen kehittämisessä on kaksi suurempaa estettä. Ensimmäinen liittyy aineistojen lisensointiin: useat aineistot ovat käytettävissä ainoastaan kirjaston tiloissa. Toinen liittyy kirjaston resursointiin: sähköiset aineistot maksavat vähintään saman kuin fyysiset aineistot, ja kun kirjaston aineistomäärärahaa on leikattu huomattavasti (liki 30 % vuoden 2015 tasosta), ei sähköisiä aineistoja voida ostaa edes samaa määrää kuin aikaisemmin. Tilannetta vaikeuttaa entisestään maakuntakirjastoavustuksen leikkaaminen. Maakuntakirjastoavustuksesta on käytetty sähköisten aineistojen hankkimiseen jopa 35 000 euroa vuodessa. Sähköisten aineistojen hankinnan turvaamiseksi aineistomääräraha tullaan pitämään ennallaan.

Toimenpide	Säästö €	Investoinnit	Lisäkulut	Mistä alkaen	Riskit
Lakkautetaan Kalevankankaan kirjasto	38 000 + 27 700 (vuokra)	0	0	1.1.2017	Kirjastopalveluiden käyttö laskee. Kirjaston kokeilutoimintaa joudutaan supistamaan.
Lakkautetaan Lähemäen kirjasto	35 000 + 27 100 (vuokra)	0	0	1.1.2017	-"
Muutetaan Otavan kirjaston konsepti	Yhteistyö nuorisopalveluiden kanssa, tilojen ja laitteiden yhteiskäytöstä syntyy säästöjä kaupunkitasolla.	Selviää kevään 2016 aikana, voidaan hyödyntää Kalevankankaan ja Lähemäen kirjastojen kalustoja ja laitteistoja.	0	vuoden 2017 alkupuolella	Perinteisiä kirjastopalveluja arvostavat asiakkaat eivät enää käytä kirjastoa, koska tilassa enemmän ääntä.
Lisätään itsepalveluaikaa kirjastoihin Otava ja Haukivuori	ei säästöä	99 000 € sisältää rfid-tekniikkaan siirtymisen TILAT?	6 000 €	vuoden 2017 aikana	Ilkivalta aineistoja ja tiloja kohtaan.
Hankitaan lisää sähköisiä aineistoja ja tietokantoja	ei säästöä		30 000 €	alkaen 2017	Ei ole mahdollista nykyisellä budjettitasolla, koska aineistomäärärahaa on leikattu lähes 30 %.
Yhteensä	127 800 €	99 000 € + tilamuutokset	36 000 €		

Museopalvelut

Matti Karttunen, museotoimenjohtaja

Museotoimessa on 12 vakanssia, joista kaksi on puolipäiväistä. Yksi vakanssi on tällä hetkellä täyttämättä (0,5 htv). Tämä tarkoittaa yhteensä 10,5 henkilötyövuotta. Toimipisteitä on 14 eri paikassa mikä aiheuttaa ongelmia pienellä henkilöstöresurssilla toimittaessa. Huonokuntoiset ja epäkäytännölliset toimitilat vaikeuttavat toimintaa. Päämajamuseon remontti valmistui kesäkuussa 2014. Taidemuseon osalta valmistellaan uuden museorakennuksen rakentamista mylly-siilotontille kaupungin keskustaan osana tontille muodostuvaa hybridiratkaisua. Samassa yhteydessä taidemuseon nykyisistä toimitiloista graniittitalossa luovutaan. Taideteosten säilytystiloja on graniittitalon lisäksi kolmessa muussa toimipisteessä. Toteutuessaan uusi taidemuseo mahdollistaa - ainakin osittain – taidekokoelmien säilytystilojen keskittämisen yhteen toimipisteeseen.

Museotoimen budjetista n. 40 % menee henkilöstökuluihin. Tilavuokrat vievät budjetista n. 32 %. Lisäksi muut kiinteät kustannukset; sisäiset palvelut, tietoliikennepalvelut, puhelimet ja museokohteiden hälytysjärjestelmät vievät yhdessä palkkojen ja tilavuokrien kanssa n. 85 % kaikista kuluista. Näyttelyt, tapahtumat, työpajat, konservointi ja markkinointi tehdään jäljelle jäävällä n. 15 %:lla budjetista. Tämä tekee museotoimen budjetoinnista haavoittuvan. Pienikin leikkaus määrärahoissa leikkaa tuntuvasti varsinaiseen toimintaan suunnattuja määrärahoja.

Museotoimen tulevaisuus - kehittämismahdollisuudet

1. Uusi taidemuseo

Uudelle taidemuseorakennukselle on varattu suunnitteluraha vuoden 2016 budjettiin. Alustavalla investointilistalla museolle on varattu rakentamismäärärahat vuosille 2017 ja 2018. Mikäli hanke toteutuu, muutto uusiin toimitiloihin voisi tapahtua vuonna 2019. Rakentamismäärärahoista tehdään päätös vuoden 2017 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Hankkeen mahdollisuudet:

- museaalisesti hyvin toimivat ja terveelliset toimitilat
- saavutettavuus ja esteettömyys paranevat
- yleisömäärä kasvaa
- tulot lisääntyvät
- henkilökunnan työaika pystytään suuntaamaan uudella tavalla
- näkyvyys ja vaikuttavuus lisääntyvät
-

Hankkeen haasteet:

- henkilöstön riittävyys? Uuden taidemuseon avoinnapito ei onnistu viikonloppuisin yhdellä työntekijällä
- sisäiset vuokratulot todennäköisesti kasvavat
- puuttuvien vakanssien tarve korostuu (konservaattori, museolehtori, toinen museomestari)

2. Sotahistoriakeskus

Menossa oleva Sotahistoriakuskuksen selvityshanke valmistuu maaliskuun 2017 loppuun mennessä. Mikäli Sotahistoriakeskus päätetään rakentaa, on Päämajamuseon ja Jalkaväkimuseon sekä Sotahistoriakeskuksen välille löydettävissä synergiahyötyjä. Sotahistoriakeskuksen mahdollisuudet ja haasteet tarkentuvat selvityshankkeen yhteydessä.

Toimitilojen yhdistäminen on pidemmän aikavälin tavoitteena. Museotoimen neljässä eri paikassa sijaitsevia kokoelmasäilytystiloja tulisi yhdistää ”yhden katon alle”. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla maakunnallinen kokoelmakeskus, joita on perustettu jo muutamia

eri puolille Suomea. Esimerkiksi Jyväskylässä ja Tampereella on useiden museoiden yhteinen kokoelmakeskus.

Palveluverkon tiivistäminen

Kolmessa museotoimen yleisökohteessa – Päämajamuseo, taidemuseo, Viestikeskus Lokki – käy yli 82 % kaikista museotoimen kävijöistä vuosittain. Kun tähän lisätään Suur-Savon museon, Kivisakastin ja Mannerheimin salonkivaunun kävijät päästään yli 97 %:iin museotoimen kaikista kävijöistä. Nykyisillä henkilöstöresursseilla näiden nykyisten kohteiden avoinna pitäminen yleisölle pystytään varmistamaan. Näin toimien toteutetaan myös museolain ja museoasetuksen henki museokohteiden ympärivuotisesta aukiolosta.

Toiminnallista ja taloudellista säästöä sekä palveluverkon tiivistämistä voidaan hakea kohteista, joissa käy vähän yleisöä ja joiden tuotto on pieni. Tällaisia kohteita ovat Harjukosken mylly, Pien-Toijolan talonpoikaismuseum Ristiinassa ja Nikkisen torppa Suomenniemellä. Näille kohteille olisi löydettävä ulkopuolinen taho, joka vastaa kohteiden hoidosta.

1. Harjukosken myllyn vuokraaminen

Tilavuokra v. 2016 yhteensä 10 977 €. Kyseessä on maakunnallisesti merkittäväksi arvioitu rakennusperintökohde, jonka kunnossapidosta täytyy huolehtia. Mikkiläinen erämatkailua järjestävä yritys on ollut kiinnostunut vuokraamaan Harjukosken myllyä (kesäaikaan). Yritys vastaisi kohteen avoinna pidosta kesäaikana. Vuokraamista voidaan harkita, kun kohteen käyttöehdoista sovitaan. Säästöinä kaupungille tulisi osa kohteen vuosivuokrasta ja avoinna pitoon palkattavan koululaisen yhden kuukauden palkka.

2. Pien-Toijolan talonpoikaismuseum siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi

Pien-Toijolan talonpoikaismuseum on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriperintökohde. Museo on yksityisen omistama, joten kohteesta ei aiheudu kaupungille vuokratulua. Ristiinan kunnalta Mikkelin kaupungille periytyneen sopimuksen mukaisesti kaupungilla on hallinta- ja käyttöoikeus museoalueen rakennuksiin ja niihin välittömästi liittyvään piha-alueeseen. Sopimuksen mukaan kaupungin velvollisuus on suorittaa tarvittavat korjaus- ja kunnossapitotoimet alueen museorakennuksissa. Sopimus on voimassa 5.4.2021 saakka. Sopimuksen umpeuduttua on mahdollista neuvotella ratkaisusta, jossa kohteen hoitovastuu siirrettäisiin esim. Ristiina-Seuralle. Pien-Toijolan aiheuttamat palkka- ja muut kustannukset ovat 9 897 € vuonna 2016. Tuloja on budjetoitu 1 000 €.

3. Nikkisen torpan siirtäminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi

Kohteen kustannukset museotoimelle vuositasona ovat 8 200 euroa, josta tilavuokra on 7 100 euroa. Nikkisen torpan hoitovastuun siirtämistä ulkopuoliselle toimijalle voidaan selvittää.

Yhteenveto kohteista

Kaikki edellä mainitut museot ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita, suojeltavia kohteita. Kohteiden hoitoa ja kunnossapitoa tulee jatkaa, vaikka ne siirrettäisiinkin pois museotoimen hallinnasta. Kohteet ovat avoinna kesäisin, jolloin avoinna pito hoidetaan palkkaamalla koululaisia kesätyöhön. Mikäli kohteet ulkoistetaan kaupungin saavuttama säästö koululaisten palkoissa on hyvin pieni.

Kolmen edellä mainitun kohteen aiheuttamat kustannukset yhteensä 29 074 €. Tuloja on budjetoitu 1 000 €.

Keväällä 2013 valmistuneen Mikkelin seudun kulttuuriperintöohjelman mukaan kaupunki on sitoutunut huolehtimaan hallussaan olevasta kulttuuriperinnöstä – myös rakennetusta kulttuuriperinnöstä. Kulttuurin tulisi olla myös kaikkien kuntalaisten saavutettavissa riippumatta elämäntilanteesta, asuinpaikasta tai varallisuudesta.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Antti Mattila, liikunta- ja nuorisajohtaja

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaisten ja laajemmin sivistystoimen alaisten toimintojen rakennusinvestointitarpeita on jatkossa tarkasteltava entistä vahvemmin yli tulosaluerajojen. Tästä on hyvä esimerkki muun muassa Haukivuorelta, jossa uusi nuorisotila rakennettiin yhtenäiskoulun yhteyteen ja koulu voi päiväaikaan käyttää nuorisotilaa opetustilana tarvittaessa.

Palveluverkkoa voidaan tiivistää joissain kohteissa rakennuksista luopumalla, jolloin kaksi tai useampi eri toimijaa voivat sovittaa palvelun yhteen rakennukseen. Kirjasto ja liikunta- ja nuorisopalvelut ovat suunnitelleet esimerkiksi Otavan nuorisotalon huonokuntoisesta kiinteistöstä luopumista siten, että kirjasto ja nuorisotila yhdistettäisiin ja toimintaa sovitettaisiin molempia asiakaskuntia tyydyttävällä tavalla. Tällä tavoin voitaisiin turvata molempien palveluiden säilymistä Otavassa ja siirtää nuorisotyö parempikuntoiseen ja virikkeellisempään tilaan. Rantakylän yhtenäiskoulun remontin yhteydessä on myös keskusteltu nuorisotilan siirtämisestä koulun yhteyteen, mutta nuorisopalveluille tarjotut tilat eivät sovellu nuorisotilaksi.

Mikkelissä osa nuorisotiliksi osoitetuista tiloista ei sovellu liikunnalliseen eikä kulttuuriseen nuorisotyöhön. Nuorisotilojen sijoittaminen samaan rakennukseen liikunta- tai kulttuuritoimijoiden kanssa voisi tuottaa merkittävää lisäarvoa nuorisotyölle ja kustannussäästöjä tilojen hallinnoinnissa pitkällä aikajaksolla, kun huonokuntoisista tiloista päästään eroon. Näitä mahdollisuuksia on punnittava rakennusinvestointien yhteydessä. Taajamien osalta monialainen kylätalomalli voisi olla mielekäs turvatessa eri-ikäisten harrastustoimintaa – vapaa-ajan ”Olkari-toimintaa” eri-ikäisille! Kaupunkialueella tällaisena voisi toimia Kattilansillan nuorisotalo peruskorjauksen jälkeen.

Mahdollisissa koulujen lakkauttamisiin ja koulukiinteistöjen myyntiin liittyvissä tilanteissa on liikuntatilojen kohtalo aina mietittävä erikseen. Mikäli liikuntatilat katsotaan näiden toimenpiteiden jälkeen tarpeellisiksi ylläpitää, on kyseisen liikuntapaikan kohtalo ja palvelun järjestäminen mietittävä aina tapauskohtaisesti.

Toimenpiteitä:

- tutkitaan mahdollisuutta siirtää Otavan nuorisotalon toiminta kirjaston kanssa samoihin tiloihin. Mikäli siirto katsotaan toiminnallisesti kokeilun arvoiseksi, luovutaan Otavan huonokuntoisesta nuorisotalosta.
- tutkitaan mahdollisuudet yhdistää sivistystoimen eri toimintoja samaan kiinteistöön tai jopa samaan tilaan merkittävien peruskorjausten yhteydessä. Taajamien osalta monialainen asukastalo- tai kylätalomalli voisi olla mielekäs turvatessa eri-ikäisten harrastustoimintaa.
- tilojen käyttö tulee olla tarkoituksenmukaista, tehokasta ja monipuolista. Toimipisteistä muodostetaan suurempia kokonaisuuksia, jolloin varmistetaan palvelun saatavuus ja tasalaatuisuus. Toimintojen sijoittelussa tulee huomioida asiakaslähtöisyys ja elämänkaariajattelu (esim. nuorisopalvelut, kirjasto, päivähoito, koulu ja sekä yhteispalvelupisteet).

Haja-asutusalueen ja taajamien sekä koulujen ja päiväkotien yhteydessä sijaitsevat liikuntapaikat

Kaupungin toimesta tapahtuvien haja-asutusalueiden kylien latujen ja kenttien ylläpitoa joudutaan tarkoin harkitsemaan. Varsinkin niiltä alueilta, joissa väestö entisestään vähenee, ylläpito jouduttaneen kaupungin toimesta lopettamaan kokonaan onpa kyseessä omana työnä tai ostopalveluna toteutettava palvelu. Taajamissa liikunnan lähipalvelut (nurmi- tai keinonurmi, jää- ja yleisurheilukentät, ulkoilureitit ja ladut, sisäliikuntatilat) on turvattava.

Liikuntapalveluiden tulisi jatkossa pystyä keskittymään ensisijaisesti niiden liikuntapaikkojen hoitoon, joilla on jatkuvaa ja pysyvää vapaa-ajankäyttöä mahdollisen koulujen ja päiväkotien käytön lisäksi. Hoidetut liikuntapaikkojen käyttöaste tulisi saada mahdollisimman hyväksi. Liikuntapalveluiden nykyresurssi ei riitä jääkenttien ja latujen tekoon yksittäisten koulujen ja päiväkotien yhteyteen sellaisissa paikoissa, joissa liikuntapaikalle ohjautuu vain vähän tai ei ollenkaan vapaa-ajan liikuntakäyttöä. Koulun ja päivähoidon tulisi jatkossa pystyä ottamaan isompaa vastuuta kustannuksista ja ylläpidosta. Liikuntapalveluiden roolin tulisi olla enemmän apu ja neuvonta.

Toimenpiteitä:

- jääkiekkokentät, hiekka- ja jääkentät, ulkoilureitit ja retkisatamat vähenevät aiemman palveluverkkoselvityksen mukaisesti
- taajamissa sijaitsevien kenttien ja ulkoilu- ja latureittien sekä sisäliikuntatilojen (koulujen salit tms.) ylläpito ja kunto turvataan. Kylien ja muun haja-asutusalueen liikuntapaikkaverkkoa karsitaan kaupungin hoitamin tai ostamin osin, jos käyttö on vähäistä tai jos liikuntapaikka palvelee vain harvoja kaupunkilaisia.
- asukkaiden omaa vastuuta hyvinvoinnin tuottamisessa korostetaan: harvaan asuttujen alueiden ladut, jälle aurattavat luistelumahdollisuudet, vain vähäisessä käytössä olevien

kenttien ylläpito kesällä ja talvella voi olla asukkaiden vastuulla. Mikäli muille kuin taajama-alueille sijoittuvat liikuntamahdollisuudet halutaan turvata kaupungin puolelta, toteuttajana voisivat olla aluejohtokunnat.

- Liikuntapalvelut keskittyy sellaisten kenttien ja reittien hoitoon, joilla on runsasta vapaa-ajankäyttöä. Koulujen ja päiväkotien tulisi keskittää liikuntatuntikäyttöä näille kentille. Yksittäisten koulujen ja päiväkotien käyttöön tarkoitetuista jäädytyksistä, laduista ja ylläpidosta vastaavat ko. tahot itse.
- Palveluiden saavutettavuus ja alueellinen tasavertaisuus taataan asukasmäärä, etäisyydet ja liikenneyhteydet huomioiden.

Muiden kuin kaupungin rakentamat ja omistamat liikuntapaikat

Liikuntapaikkoja rakentavat jatkossa muutkin tahot kuin kunnat. Seurojen ja yksityisten omistamat ja huoltamat liikuntapaikat lisääntyvät. Kaupungin ei tällöin tarvitse vastata kaikesta liikuntapaikkarakentamisesta yksin, mutta sen tulee varautua nykyistä moninaisimpiin liikuntapaikkojen tukimuotoihin, jotta kaupungin alueella tarjottavat liikuntamahdollisuudet kehittyvät. Meneillään olevan yksityisen pienen jalkapallohallihankkeen lisäksi seurat ovat osoittaneet kiinnostusta myös keinonurmikentän rakentamiseen osallistumiseen (Rantakylä, osaomistus) sekä osittain seurarahoitteisiin kuplamalliseen jalkapallohalliin. Myös ”nimikkokentistä”, nykyisten kaupunkialueella sijaitsevien kenttien myöntämisestä käyttöön nykykäytännöstä poikkeavalla tavalla, on ollut tunnusteluja. Yksityisten tahojen ja seurojen oma liikuntapaikkarakentaminen turvaa myös kaupunkistrategian toteutumista uusien liikuntamahdollisuuksien myötä. Liikkuminen yksityisissä tiloissa voi kuitenkin olla kaupungin omistamia tiloja kalliimpaa.

Toimenpiteitä:

- Kehitetään uusia tukimuotoja ja yhteistyömalleja yksityisen ja liikuntaseurojen toteuttaman liikuntapaikkarakentamisen ja liikuntayrittäjyyden mahdollistamiseksi.

Henkilöstö, työllistäminen, ostopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalveluissa on työn järjestämisen ja kustannustehokkuuden kannalta tulevaisuudessakin tärkeää, että henkilöstö on oman tulosalueen palkkaamaa ja palvelua ostetaan ulkoa vain soveltuvien ja järkevien osien. Ostopalvelua on ja tarve sille jatkuu, mutta pääosin työn tulee olla omalla henkilökunnalla toteutettua. Työn sujuvuutta ja kustannustehokkuutta tukee myös ajantasainen oma liikuntapaikkojen hoitokalusto. Konetyön ostaminen esimerkiksi ensilumen latua ja jääkenttiä tehdessä on todettu kalliiksi. Toisaalta liikuntapalvelut on ollut riippuvainen myös työllistetyn työvoiman saannista, sillä oma henkilöstö on toimintoihin nähden pieni. Koska työllistetyn työvoiman saanti on jatkuvasti hankaloitunut, tulevaisuudessa liikuntaseurojen ja kyläyhdistysten osallistaminen liikuntapaikkojen hoitoon turvaisi palvelujen saatavuutta haja-asutusalueella. Esimerkiksi Suomenniemellä paikallinen liikuntaseura vastaa jääkiekkokentän kuntoon saattamisesta ja ylläpidosta liikuntapalveluiden kanssa tekemänsä ostopalvelusopimuksen myötä. Samanlaista käytäntöä on yritetty muissakin taajamissa, mutta toistaiseksi se ei ole onnistunut. Liikunta- ja nuorisopalveluiden henkilöstöä on vähennetty ja sopivissa paikoissa tehtävänkuvia muokkaamalla myös siirretty hallinnosta kentälle. Nuorisotilat, liikuntalaitokset ja ulkoliikuntapaikkojen hoito toimivat jo nyt minimimiehityksellä.

Kustannusten nousu ja ilmaston muuttuminen

Liikunta- ja nuorisopalveluilla on toimintoja, jotka ovat alttiita yleisen kustannustason nousulle silloin, kun vastaavaa nousua ei voida talousarviossa lisämäärärahana huomioida. Erityisesti sähkön, lämmityksen, polttoaineiden ja kaluston huoltokustannusten nousu vaikuttaa toimintaan, sillä summat ovat lopulta niin suuria, että toimintaa voidaan joutua vuosien hinnannousukehityksen seurauksena joiltakin osin lopettamaan, jos talousarviossa ei voida jatkossakaan varautua kustannuskehitykseen. Tämä tarkoittaisi joidenkin liikuntapaikkojen hoidon lopettamista kokonaan, jotta enemmän käytetyt paikat saadaan turvattua. Toisaalta kustannuksia saadaan pitkän aikajakson kuluessa kuriin investoinneilla. Uimahallien, liikuntahallien ja merkittävien kenttien huoltorakennusten peruskorjauksilla ja ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusimisella säästetään liikuntapaikkojen ylläpitokustannuksissa. Sama koskee nuorisotilojen peruskorjauksia.

Tulevaisuudessa sääolojen muutokset aiheuttavat muutoksia myös liikuntapaikoille. Talvien lyhentyessä säilölumilatuja ja jäädytysputkitettujen luistelukenttien kysyntä lisääntyy. Liikuntapalveluiden tulee jatkossa pystyä vastaamaan tähän kysyntään, mutta kustannuksia merkittävästi lisäämättä. Lisäksi monet liikuntalajit muuttuvat käytännöiltään yhä ympärivuotisemmiksi, jolloin esimerkiksi perinteisten kesälajien talviharjoitteluun tulee lisäkysyntää.

Investoinnit (rakennus, kalusto)

Toimivat ja hyväkuntoiset liikuntapaikat lisäävät kaupunkilaisten liikkumista ja sitä kautta terveyttä. Tämä on nähtävissä esimerkiksi lähiliikuntapaikkarakentamisessa. Jatkossa olisikin keskityttävä harvempien, mutta paremmassa kunnossa olevien liikuntapaikkojen hoitoon. Nuorisotyössä uudistettujen nuorisotilojen seuraukset ovat myös nähtävissä: uudistetut tilat ja sitä kautta uudet toimintamahdollisuudet ovat houkuttelleet tyttöjä nuorisotiloille aiempaa enemmän.

Nuorisokulttuureista kumpuavat uudet liikuntamuodot tulee ottaa huomioon liikuntapaikkarakentamisessa. Osalla nuorista ei ole innostusta kuulua liikuntaseuroihin tai harrastaa perinteisempiä liikuntalajeja, vaan omatoiminen ja kaveriporukassa tapahtuva liikkuminen, jota ei usein edes koeta liikunnaksi, kiehtoo enemmän. Lähiliikuntapaikoilla tulisi ottaa huomioon uudet ja kehittyvät liikuntalajit. Lähiliikuntapaikoilla ei ainakaan pääsääntöisesti tulisi olla vuorohakumenettelyä.

Liikuntapaikkojen rakentamissuunnitelma on toteutunut hyvin. Jatkossa tarpeita ovat Urheilupuiston suorituspaikat, Hänninkentän huoltorakennus, Rantakeitaan uimahallin ja kuntosalin laajentaminen, Rantakylän keinonurmikenttä (jolloin Sokkalan kentästä luovutaan), Ristiinan urheilukentän peruskorjaus (nurmikenttä), kattava lähiliikuntapaikkaverkosto, jalkapallohallin uusiminen, Kisakaari.

Toimenpiteitä:

- Jatketaan monipuolisten, niin kesä- kuin talvikäyttöön soveltuvien lähiliikuntapaikkojen (mm. pienet peliareenat Urskissa, Kalevankankaalla, Anttolassa) rakentamista ja korvataan niillä heikkokuntoisia kenttiä, jotka poistuvat käytöstä. Huomioidaan nuorisokulttuureista kumpuava liikunta lähiliikuntapaikkarakentamisessa.

- Jatketaan liikuntapaikkarakentamisen suunnitelman toteuttamista ja täydennetään suunnitelmaa yhteistyössä teknisen toimen ja liikunta- ja nuorisopalveluiden kesken.

Mikkelin Areena

Areenan toimintamallin syntyminen ja esimerkiksi jäähallihenkilökunnan asema muutoksessa on vielä ainakin liikuntapalveluille epäselvää. Henkilöstön yhteiskäyttö Areenassa ja jäähalleilla tulee pohtia, jotta molemmat toiminnot saadaan henkilöstönkin osalta toteutettua kustannustehokkaasti. Liikunta- ja nuorisopalvelut ei pysty kustantamaan kaupungin maksuosuutta Areena-yhtiöstä. Mikäli yhtiövastiketta tai vastaavia maksuja liikuntapalveluiden kautta kulkee, summa on saatava kokonaisuudessaan tulosalueen talousarvioon ja sitä on täydennettävä vuosittain mahdollisten vastiketasossa tapahtuvien muutosten myötä ilman epäselvää neuvotteluasetelmaa. Areenan rakentuminen tukee kaupunkistrategiaa liikuntamahdollisuuksien merkittävän paranemisen myötä.

Toimenpiteitä:

- Siekkilän entisen koulun liikuntasalista luovutaan Areenan rakentumisen yhteydessä.
- Runebergin aukion liikuntataloa ei peruskorjata, liikuntasalin käyttö siirtyy Areenaan. Kuntosalille, jotka on ohjattu liikuntaseurojen käyttöön, tulee löytää uusi sijoituspaikka keskustan alueelta kaupungin omistamasta kiinteistöstä.
- Muiden liikuntasalien lopettamista ei ole syytä harkita (poikkeuksena mahdolliset koulujen lakkauttamiset). Seurojen kilpailutoimintaan tähtääviä vuoroja siirtyy Areenaan, jolloin nyt käytössä olevilta saleilta vapautuneet vuoroja muiden seurojen ja yhteisöjen käyttöön, jopa sellaisten, jotka eivät ole vuoroja saaneet aiemmin ollenkaan. Liikkumisen kokonaismäärää voidaan näin lisätä – toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta liikunnan lisäämiselle ja pahoinvoinnin vähentämiselle.

Ikääntyminen, liikunnan ohjaus

Liikkumattomuuden ja väestön ikääntymisen myötä ohjattujen liikuntaryhmien tarve tulee tulevaisuudessa lisääntymään. Kaupungin ei ole mahdollista tuottaa kaikkia palveluita itse, vaan kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyönä tulisi löytää keinoja liikunnan ja erityisliikunnan ohjauksen lisäämiselle. Kaupunki voisi uudella tavalla avustuksella tukea esimerkiksi liikuntaseurojen tekemää, vain vähän liikkuville suunnattua liikuntaryhmäohjausta. Tällöin kunnallisia liikunnan ja erityisliikunnan ohjausta tulisi suunnata niille, joille kolmas sektori ei pysty tuottamaan palvelua tukitoimista huolimatta. Liikunnan ohjausta tarjoavat myös yksityiset kuntosalit, mutta tarjonta ei ehkä vielä tavoita terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien tai soveltavan liikunnan ohjausta tarvitsevien ryhmiä.

Toimenpiteitä:

- Uudella tavalla avustusmuotoja tai ostopalvelusopimuksia terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien tai ikääntyvien kaupunkilaisten ohjaukseen
- Liikuntapalveluiden omana työnä tekemään liikunnanohjauksen lisääminen. Vaatii ohjaajarekrytointia, mutta voi hyvinvointia tehokkaasti lisäävänä toimenpiteenä vähentää kaupungin maksuosuutta perustettavalle sote-alueelle.

Pohdittavaksi:

- Avustukset (strategia, kansalaistoiminnan tukeminen)
- Nuorisotyö ja matalan kynnyksen liikuntatoiminta vs. sote-alue
- Liikuntaharrastamisen hinta
- Lähipalvelun määrittely, alueellinen tasa-arvo

Suuret säästötavoitteet vaatisivat henkilöstön vähentämistä ja liikuntalaitosten toiminnan lopettamista (uimahallit, jäähallit, sisäliikuntahallit, nuorisotalot, järjestötalot), jolloin kaupunkistrategia ei toteudu.

Nuorisopalvelut

Nuorisolain (NL 2006) luvut 1 ja 3 ohjaavat kuntien nuorisotyötä ja -politiikkaa. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorisolaissa nuorilla tarkoitetaan alle 29 -vuotiaita. (NL 2006, 1-2 §).

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan monialaisena yhteistyönä sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. (NL 2006, 7§).

Nuorisolaki määrittää, että nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa (NL 2006, 8 §).

Nuorisolakia ollaan uudistamassa ja tarkoituksena on, että uusi laki tulisi voimaan 1.8.2016 ja korvaisi nykyisen lain vuodelta 2006. Nuorisolain uudistamista valmisteleva työryhmä ehdottaa, että lain tarkoitusta koskevat säännökset korvattaisiin ajantasaisia tavoitteita koskevilla säännöksillä ja laissa olevaa nuorten ikämääritelmää tarkistettaisiin. Lakiin lisättäisiin säännökset lain soveltamisalasta, mahdollisuudesta perustaa etsivää nuorisotyötä varten rekisteri, valtionavustuksen myöntämisestä nuorisotalon osaamiskeskuksien ja nuorten työpajojen toimintaan sekä mahdollisuudesta tehdä huumausainetestejä nuorten työpajoilla. Valtion vastuuta nuorisopolitiikasta ja kunnan nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevia säännöksiä myös uudistettaisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteydessä toimivien valtion nuorisotalon toimielinten tehtäviä tarkistettaisiin ja samalla niiden nimet muuttuisivat. Lisäksi nuorisotalon järjestöjen valtionapukelpoisuutta ja valtionavustusten myöntämistä koskevia säännöksiä

saatettaisiin ajan tasalle. Lisätietoja
<http://okm.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/Liitteet/tr16.pdf>

Nuorisotilat

Mikkelin kaupungilla on seitsemän nuorisotaloa, joissa tarjotaan nuorisotoimintaa viikoittain nuorten vapaa-ajalla. Nuoriso-ohjaajat tarjoavat yhteisiä sääntöjä noudattaen turvallisen toimintaympäristön ja aikuisen ohjauksen nuorisotiloilla alueensa lapsille ja nuorille. Nuorisotalolla voi tavata kavereita, harrastaa monenlaista liikunnasta musiikkiin, pelailla, opetella hyödyllistä kuten kädentaitoja ja ruuanlaittoa sekä osallistua teemailtoihin, retkiin ja tapahtumiin. Toimintaa suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Ammattitaitoiselta nuoriso-ohjaajalta nuoret saavat apua, neuvontaa ja tukea elämänsä eri vaiheissa. Nuorisotilojen aukioloajoissa ja toimintaviikoissa on alueellisia eroja sen mukaan, millaista tarvetta ja kysyntää alueella on. Nuorisotalojen lisäksi on nuorisotiloja, joissa palvelu järjestetään yhdessä yhdistyksen kanssa (skeittihalli) tai jotka ovat edelleen vuokrattuja ja joissa ei järjestetä omaa toimintaa. Seuraavassa taulukossa esitellään nuorisotiloja tarkemmin. Vuoden 2014 palveluverkkoselvityksen jälkeen irtisanotut tilat ovat vielä mainintana mukana.

Etsivä nuorisotyö

Nuorisopalvelut toteuttaa etsivää nuorisotyötä OKM:n hankerahoituksen avulla. Meneillään oleva hankekausi on aikavälillä 16.6.2015 - 23.6.2016. Etsivän nuorisotyön hankerahoitusta on saatu vuodesta 2007 ja se anotaan vuosittain. Tammikuussa 2016 etsiviä nuorisotyöntekijöitä oli kuusi, joiden työsuhte vakinaistettiin vuoden alusta. Vuodelle 2016 on haettu hankerahoitusta työntekijöiden palkkauskustannuksiin. OKM suosittaa, että työn luonteen vuoksi etsivää nuorisotyötä toteutetaan työpareittain. Etsivät nuorisotyöntekijät työskentelevät Mikkelin Olkkarista käsin ja toimivat yhtenä osana Olkkarin moniammatillista tiimiä.

Etsivää nuorisotyötä määrittelee ja ohjaa nuorisolain 7 §: ”Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille”. Lisäksi opetuksen tai koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava alle 25-vuotiaasta nuoresta tiedot etsivälle nuorisotyölle, jos nuori ei ole sijoittunut jatko-opiskelupaikkaan tai on keskeyttänyt jatko-opintonsa. Puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskusten tulee tehdä ilmoitus nuoresta, joka vapautetaan puuttuvan palveluskelpoisuuden tai palveluksen keskeyttämisen takia. Myös nuori itse tai hänen vanhempansa voivat olla yhteydessä etsivään nuorisotyöhön saadakseen tukea nuoren asioissa.

Etsivä nuorisotyö käyttää erilaisia työmuotoja ja – menetelmiä, joista eniten käytetty on yksilötyö kahden kesken nuoren kanssa. Muita työmuotoja ovat erilaiset ryhmätoiminnot, kuten yhteistyössä nuorisotyöntekijän tai koulun kanssa suunnitellut nuorten ryhmät sekä nuorten omasta kiinnostuksesta nousseet ryhmät. Lisäksi etsivät nuorisotyöntekijät voivat jalkautua tarvittaessa kaupunginosiin tai tiloihin, joissa nuoret reagoivat huolestuttavasti, ja työskennellä siellä heidän kanssaan. Lisäksi etsivä nuorisotyö toteuttaa säännöllistä ja viikoittaista toimintaa nuorten kanssa kauppakeskuksessa. Koulunuorisotyötä tehdään yhteistyössä nuoriso-ohjaajien ja koulujen henkilökunnan kanssa.

Tajua mut! -liputusjärjestelmä toimii seuraavasti: Kun aikuisella herää huoli nuoresta, hän kirjaa verkosta löytyvään tietojärjestelmään nuoren nimen, syntymäajan ja yhteystiedot. Alaikäisen nuoren kohdalla voidaan kirjata myös huoltajan yhteystiedot. Tätä kutsutaan liputtamiseksi. Kun vähintään kaksi tahoa on liputtanut nuoren, lähtee tieto liputtamisesta etsivälle nuorisotyöntekijälle. Etsivä nuorisotyöntekijä ei vielä tässä vaiheessa tiedä liputtamisen syitä, mutta hän tietää ketkä ovat liputtaneet nuoren järjestelmään. Etsivä nuorisotyöntekijä on ensin yhteydessä nuoreen. Jos kyseessä on alle 18-vuotias nuori, ollaan myös huoltajiin yhteydessä. Tässä vaiheessa kysytään lupa liputtajien auttamisyhteistyön aloittamiselle. Tämän jälkeen sovitaan yhteisestä tapaamisesta, jossa voidaan sopia tarvittavista jatkotoimista yhdessä nuoren ja tämän huoltajien kanssa.

Koulunuorisotyö

Nuorisopalveluiden työntekijät toimivat yhteistyössä jokaisen Mikkelin yläkoulun kanssa. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä rehtorien, koulun oppilaiden, kuraattorien, opinto-ohjaajien ja muiden koulun opettajien kanssa koulun ja oppilaiden tarpeista lähtien. Työmuodon toteutuminen vaihtelee paljon vuosittain riippuen oppilaiden keskuudesta nousseista asioista. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan nopeasti oppilaiden akuutteihin tilanteisiin. Toiminta voi olla muodoltaan 7. luokkalaisten tai tarpeen mukaan myös muiden luokkien ryhmäytyksiä, pienryhmätoimintaa erilaisten teemojen ja tavoitteiden ympärillä, oppilaiden kanssa suunniteltua välituntitoimintaa ja tapahtumia, yksilöohjausta sekä yhteistyötä koulun henkilökunnan kanssa oppilashuollon asioissa. Alla olevassa taulukossa selvennetään toteutuneen kouluyhteistyön määrää ja malleja vuonna 2015.

Kouluyhteistyö on yhteisöllisen nuorisotyön työmuoto. Yhteisöllinen nuorisotyö toimii nuorten elinpiirien mukaisilla alueilla tarjoten tukea ja mahdollisuuksia omatoimiseen sekä ohjattuun toimintaan osallistumiseen. Yhteisöllisen työmuodon muita menetelmiä ovat mm. nuorisotilatyö ja paikallinen järjestöyhteistyö. Koulunuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua pitkäjänteisesti ja edistää nuorten elinolosuhteita elinpiirinsä yhteisöissä.

Retket ja tapahtumat

Nuorisopalvelut järjestää eri-ikäisille lapsille ja nuorille retkiä ja tapahtumia painottuen koulujen loma-aikoihin. Retkikohteina ovat muun muassa erilaiset liikuntakohteet, kuten jääkiekkopelit, laskettelurinteet tai liikunnalliset monitoimikeskukset. Tapahtumia järjestetään pitkin vuotta nuorisotaloilla, esimerkiksi yönuokut ja diskot. Isompia tapahtumia, kuten Rantakeidas-festivaali ja Leffojen yö, järjestetään yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Nuoriso-ohjaajat organisoivat retket ja tapahtumat.

Tieto- ja neuvontapalvelut sekä verkkonuorisotyö

Nuorisopalvelut on mukana Nuorten portaali Po1nt -verkkopalvelussa, joka tarjoaa tasa-arvoiset ja laadukkaat tieto- ja neuvontapalvelut Savon alueen nuorille. Portaali pitää sisällään mm. paikallista tiedottamista, uutisia, tapahtumia, kuva- ja videogallerian, tieto-osion, kysy-vastaa-palvelun sekä pääosin nuorten itsensä tuottaman jutut -osion. Portaalin ylläpidosta vastaavat Po1nt -alueen kuntien nuorisotyöntekijät. Po1nt -verkostoon kuuluu 23 savolaista kuntaa.

Nuorisotaloilla nuoret voivat pyytää nuoriso-ohjaajilta neuvoja elämäntilanteeseensa liittyvissä asioissa ja keskustella luottamuksellisesti heidän kanssaan. Nuorisotaloilla on tietokoneita nuorten käytössä ja lisäksi niihin tilataan paikallislehti ja erilaisia nuorten lehtiä. Nuorisopalveluiden tiedottamista hoidetaan myös sosiaalisen median (some) kautta nuoriso-ohjaajien toimesta. Lisäksi retkille ilmoittautumiset, palautekyselyt nuorille ja palautelaatikko toteutetaan verkon kautta. Nuorisopalveluilla on oma palvelukokonaisuus kaupungin verkkosivuilla kaupunkilaisille tiedottamista varten.

Nuoriso-ohjaajat toimivat Tajua mut! -projektissa liputtajina ja voivat olla yksi toimija nuoren tukiverkostossa.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Mikkelissä toimii nuorisovaltuusto, jonka tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia ja olla nuorten vaikuttamiskanavana. Nuorisovaltuustossa toimiminen opettaa nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin. Se toimii kaupungin nuorten asiantuntija- ja yhteistyöelimenä sekä tuo nuorten näkökulman esille kaupungin päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan edustajat kaupungin lautakuntiin. Nuorisovaltuusto voi myös tehdä eri toimielimille aloitteita ja kannanottoja. Mikkelin nuorisovaltuustoon kuuluu 21 jäsentä, jotka ovat 13 – 19 -vuotiaita. Nuorisovaltuusto valitaan kahden vuoden välein pidettävillä vaaleilla. Nuorisovaltuusto tuottaa myös tapahtumia mikkeliläisille nuorille yhteistyössä nuoriso-ohjaajien kanssa. Nuorisovaltuuston toimintaa koordinoi nuorisosihteeri.

Mikkelin Lasten Parlamentti kokoaa yhteen jokaisesta Mikkelin alakoulusta kaksi edustajaa, jotka koulun oma oppilaskunta valitsee. Lasten Parlamentti kokoontuu kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Kokouksissa esillä ovat lapsia koskevat asiat. Siellä voi myös vieraila asiantuntijoita, jotka esittelevät lasten ja nuorten elämään oleellisesti liittyviä asioita. Vierailijoilla on mahdollisuus saada tietoa alakouluikäisten mielipiteistä ja lapsilla mahdollisuus esittää kysymyksiä ja vaikuttaa heitä koskeviin asioihin, esim. kouluruokailuun, liikuntapalveluihin ja muihin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin. Kokouksissa käsitellään myös kouluilta tulleita aloitteita ja muita ajankohtaisia asioita, joita koulujen edustajat nostavat keskusteluun. Lasten Parlamentin toimintaa koordinoi nuorisosihteeri.

Mikkelin kaupunki kuuluu valtakunnalliseen Nuortenideat.fi-verkkopalveluun, joka vastaa nuorisolain (2006) 8 §:n kunnille asettamaan vaatimukseen järjestää nuorille mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksiin. Lisäksi Nuortenideat mahdollistaa nuorten kuulemisen heitä koskevissa asioissa nuorisolain asettaman vaatimuksen mukaisesti.

Nuortenideassa nuori voi kirjoittaa idean tai kommentoida muiden nuorten ideoita. Moderaattori toimittaa aloitteeksi muotoillut ideat niistä vastaaville tahoille käsittelyyn. Prosessin viimeisessä vaiheessa nuoret pääsevät seuraamaan ideoiden elinkaarta alusta loppuun – idean kirjoittamisesta konkreettisiin toimenpiteisiin saakka. Nuortenideat-palvelun Kunta kysyy -osiossa kuullaan nuorten mielipiteitä ajankohtaisista asioista. Kunnan kaikki eri toimijat voivat esittää kysymyksiä Nuortenideoissa. Kysyjinä voivat olla esimerkiksi valtuusto, hallitus, lautakunnat, hallintokunnat, järjestöt sekä erilaiset nuorten vaikuttajaryhmät. Nuoret voivat kommentoida

kertoa mielipiteensä Kunta kysyy -osion kysymyksiin. Nuortenideat-palvelu otetaan Mikkeliissä käyttöön kevään 2016 aikana.

Monikulttuurinen ja kansainvälinen nuorisotyö

Nuorisopalvelut pyrkii osaltaan tukemaan maahanmuuttajanuorien kotouttamista tarjoamalla heille samoja palveluita kuin kantaväestön nuorille. Lisäksi kotouttamista voidaan tukea hanketoiminnan avulla, josta Kaikki Liikkumaan -hanke on hyvä esimerkki. Hankerahoitus on saatu OKM:ltä ja hankkeen tavoitteena on tukea maahanmuuttajanuorten kotoutumista liikunnan avulla. Käytännössä toiminta on ollut erilaisia lajikokeiluja, liikuntaretkiä ja ryhmäliikuntavuoroja yhdessä kantaväestön nuorten kanssa. Hankkeelle haettiin jatkorahoitusta vuodelle 2016, mutta sitä ei saatu. Hankkeen toimintaa juurrutetaan pysyväksi toiminnaksi soveltuvien ja mahdollisten osin ilman hankerahaa.

Nuorisopalvelut toteuttaa kansainvälistä nuorisotyötä osallistumalla Mikkelin ystävyyskaupunkitoimintaan. Ruotsin Borås, Norjan Molde ja Tanskan Vejle ovat pitkäaikaisia ystävyyskaupunkeja, joiden kanssa järjestetään yhteinen nuorisotapaaminen joka toinen vuosi. Vuonna 2015 Borås järjesti tapahtuman, johon osallistui Mikkelistä 14 nuorta ja kaksi ohjaajaa. Seuraava tapaaminen on Moldessa vuonna 2017. Lisäksi nuorisopalveluilla on vuosittain kansainvälisiä nuorisotalon opiskelijoita tekemässä harjoitteluaan.

Kansalaistoiminnan tukeminen (avustukset)

Nuorisolain mukaan kunnan yhtenä tehtävänä on tukea nuorisojärjestöjä ja nuorten toimintaryhmiä. Laki myös velvoittaa kuntia toimimaan yhteistyössä nuorisojärjestöjen ja -ryhmien kanssa. Mikkelin kaupungin nuorisopalveluiden avustusten tarkoitus on tukea monipuolista nuorisotoimintaa, mahdollistaa harrastustoimintaa ja edistää eri toimijoiden yhteistyötä. Avustustoiminta on aina kohdennettua ja harkinnanvaraista. Avustuksia myönnettäessä kiinnitetään huomiota avustuksen tarpeeseen, hakijan toiminnan laatuun ja laajuuteen, vaikutukseen paikkakunnan nuorisotoiminnassa sekä hakijan muualta saamaan tukeen.

Avustusmuotoja ovat vuosiavustus ja kohdeavustus. Vuosiavustus jakaantuu toiminta-avustukseen ja ohjaajien palkkausavustukseen. Kohdeavustusta myönnetään lähinnä kertaluonteisiin hankkeisiin. Vuonna 2015 toiminta-avustusta myönnettiin 22 nuorisojärjestölle yhteensä 15 350 euroa. Ohjaaja-avustusta myönnettiin kahdelle järjestölle yhteensä 3 400 euroa. Kohde-avustusta myönnettiin vuonna 2015 kolmelle nuorisojärjestölle yhteensä 1 200 euroa. Lisäksi nuorisopalvelut tukee nuorisojärjestöjä tarjoamalla ilmaisia tai edullisia toiminta- tai tapahtumatiloja.

Kaupunginorkesteri

Nikke Isomöttönen, intendentti

Kaupunginorkesterin toimintaa on kehitetty kaupunginhallituksessa keväällä 2012 hyväksytyjen orkesterin kehittämistyöryhmän linjausten pohjalta. Työryhmä linjasi mm. että orkesteri kytketään vahvasti tukemaan Mikkelin kaupungin strategisia päämääriä elinvoimaisesta kaupungista. Toimenpiteitä olivat mm. intendentin viran perustaminen ja taiteellisen johtajan kiinnittäminen, ohjelmistopolitiikan kehittäminen ja yhteistoiminnan lisääminen sekä orkesterin koon kasvattaminen. Näiden rinnalla käynnistettiin Lappeenrannan ja Mikkelin kaupunginorkesterien kehittäminen -hanke, eli Saimaa Sinfonietta -yhteistyö.

Kehittämistyön tuloksena tulonhankinta on noussut uudelle tasolle, kuulijamäärät ovat noususuunnassa ja on toteutettu useita yhteistuotantoja paikallisten ja muiden toimijoiden kanssa. Vierailut konserttisalin ulkopuolella, mm. kauppakeskuksissa ja vanhusten palvelukodeissa ovat lisääntyneet ja orkesterin näkyvyys on kasvanut. Orkesteri on myös tehnyt kaksi kiertuetta Aasiaan vuosina 2013 ja 2015.

Orkesterin tehtävänä on länsimaisen taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen, joten ao. musiikki on ja tulee olemaan orkesterin ohjelmiston keskiössä. Ohjelmistossa ja konserttitoiminnassa huomioidaan erilaisia yleisöryhmiä järjestämällä mm. lastenkonsertteja, koulukonsertteja ja kirkkokonsertteja sekä vierailuja mm. lähialueilla, kouluissa (mm. Kulttuuripolku) ja vanhusten palvelutaloissa sekä viihdekonsertteja ja ooppera- ja operettiesityksiä toimintamäärärahojen sallimassa laajuudessa.

Orkesterin henkilöstö on pienin mahdollinen kokoonpano sekä soittajistossa että hallinnossa. Orkesterissa on 12 muusikkoa (pienet soitinryhmät 4 – 3 – 2 – 2 – 1), se on kustannustehokas ja helposti liikuteltava. Pienen kokonsa vuoksi orkesteri on haavoittuvainen (sairaustapaukset) ja asettaa omat rajoitteensa soitettavalle ohjelmistolle. Ainut vakituinen hallinnon vakanssi on orkesterisihteeri. Tulosalueen johtajana toimivan Intendentin virka on määräaikainen (31.12.2016 saakka); tulosalueen johtajalle tarve on pysyvä. Lisäksi orkesterin hallinnossa on määräaikainen nuotistonhoitaja-tuottaja (31.12.2016 saakka). Nuotistonhoitaja-tuottaja hoitaa tehtävänimikkeensä lisäksi orkesterin viestintää; ko. tehtävän kaikki työalueet ovat ammattiorkesteritoiminnan kannalta keskeisiä perustehtäviä, ja tarve niiden hoitamiseen on pysyvä.

Orkesterin määrärahoista yli 70 % on kiinni kiinteissä kuluissa (kuukausipalkat, atk-kulut, sisäinen laskutus, vuokrat). Näillä kiinteillä kuluilla ei synny vielä yhtään konserttia! Lopulla määrärahoista toteutetaan konserttitoiminta: kapellimestarit, solistit, markkinointi, nuottivuokrat ja -hankinnat, Teosto-kulut, tekniikka, matkat ja kuljetukset, päivärahat, kopiot, posti, puhelin, vakuutukset, soitinhuollot ja viritukset, nuotistonhoitaja-tuottaja.

Talouden rakenteen vuoksi kaikki muutokset budjetissa vaikuttavat suoraan konserttitoimintaan. Ohjelmiston ja vierailevien taiteilijoiden valinnat tehdään käytettävissä olevien taloudellisten resurssien puitteissa. Konserttituotantojen kustannukset vaihtelevat suuresti esitettävästä ohjelmistosta, käytettävästä orkesterikokoonpanosta ja taiteilijoista riippuen. Orkesterin

toimintamäärärahojen kehitys ei ole vastannut alan palkkioiden kehitystä, minkä vuoksi mm. vierailevien solistien ja kapellimestarin kiinnittäminen on haasteellista.'

Määrärahojen pienentyessä orkesteri joutuu käyttämään vähemmän kapellimestareita, käyttämään vähemmän solisteja, järjestämään vähemmän konsertteja ja markkinoimaan vähemmän. Tästä seurauksena on

- näkyvyyden ja tunnettuuden väheneminen
- kapeampi ohjelmisto (mm. yhteiskonsertit sekä konsertit joissa tarvitaan muita kuin jousisoittajia)
- vähemmän kiinnostavia ja korkeatasoisia sisältöjä
- uhka taiteellisen tason laskemista
- vähemmän yleisöä
- vähemmän tuloja
- kuukausipalkkaisten muusikoiden vaajaa työllistäminen
- mahdollinen valtionosuuksien lasku (henkilötyövuodet)
- taloudellisten riskien kasvu pienen kokoonpanon haavoittuvuudessa esim. sairaustapauksissa

= > Mainituista seikoista syntyy itseään ruokkiva negatiivinen kehä.

Kaupunginorkesteri joko on tai sitä ei ole. On tunnustettava ja hyväksyttävä ammattiorkesteritoimintaan liittyvät lainalaisuudet; orkesteritoimintaan ja konserttien tuottamiseen tarvitaan riittävät määrärahat, jotta toimintaa voidaan ylläpitää ammattimaisesti ja huolehtia taiteellisesta tasosta. Orkesterin toiminta on tällä hetkellä erittäin kustannustehokasta valtakunnan vertailussa. Se on myös valtakunnan tasolla monipuolista ja tavoittaa yleisön keskimääräisellä tasolla. Orkesterilla on realistiset tavoitteet henkilöstö- ja talousresursseihin nähden. Orkesterilla ei ole rönsyjä karsittavaksi – juustohöylällä saadaan ainoastaan supistettua ”suoritteita” ja vaikuttavuutta.

Työryhmä esittää, että kaupunginorkesteri on jatkossakin Mikkelin kaupungissa ylläpidettävä palvelu. Sillä tulee olla intendentti ja ylikapellimestari. Orkesterin ohjelmistoa kehitetään suurelle yleisölle sopivaksi ja markkinoinnissa hyödynnetään uusia väyliä. Orkesterille turvataan riittävä henkilöresurssi hallintoon sekä riittävät toimintamäärärahat laadukkaan ammattiorkesteritoiminnan ylläpitämiseksi.

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. Valtakunnallisia tilastoja, vuosikertomus v. 2014

Suomen Sinfoniaorkesterit ry, vuosikertomus 2014	Muusikot	Kuulijat	Esiintymisten määrä	Tulot (toiminnan tulot + harkinnanvar. avustukset)	Menot	Tulot/menot %	Kunnan rahoitus/asukas	Asukasluku	Kuntalaisista tavoitetaan, %
Mikkelin kaupunginorkesteri	12	13 578	66	142 113	911 274	15,6	8,78	54 726	24,8
Lappeenrannan kaupunginorkesteri	21	9 395	46	199 941	1 530 787	13,1	10,18	72 840	12,9
Savonlinnan orkesteri	4	12 528	44	64 227	245 098	26,2	2,14	35 930	34,9
Kuopion kaupunginorkesteri	48	62 289	142	535 075	3 436 418	15,6	15,51	111 360	55,9
Jyväskylän Sinfonia	38	24 961	64	450 522	3 052 520	14,8	12,01	136 021	18,4
Joensuun kaupunginorkesteri	35	34 365	76	195 144	2 370 009	8,2	17,99	75 070	45,8
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri	20	16 126	70	287 425	1 793 629	16,0	21,02	47 325	34,1
Lapin kamariorkesteri	18	18 064	92	388 412	1 659 594	23,4	14,28	61 583	29,3
Seinäjoen kaupunginorkesteri	10	14 877	97	152 565	905 711	16,8	7,38	60 966	24,4
Helsingin kaupunginorkesteri	102	107 866	147	1 266 732	13 038 622	9,7	14,5	622 703	17,3

Suomen Sinfoniaorkesterit ry, vuosikertomus 2014	Palkkauskulut, päätoimiset	Päätoimisten osuus menoista %	Palkkauskulut, tilapäiset	Tilapäisten osuus menoista %	Palkkauskulut yht.	Sivukulut yht.	Henkilöstökulujen osuus menoista %	Hallinto henkilöstö
Mikkelin kaupunginorkesteri	474 953	52,1	117 024	12,8	591 977	134 818	79,8	2
Lappeenrannan kaupunginorkesteri	793 245	51,8	191 133	12,5	984 378	238 015	79,9	3 + 1 siviilipalv.
Savonlinnan orkesteri	113 734	46,4	41 773	17,0	155 507	33 080	76,9	3 sivutoim.
Kuopion kaupunginorkesteri	1 793 990	52,2	329 709	9,6	2 123 699	553 115	77,9	5
Jyväskylän Sinfonia	1 579 885	51,8	366 961	12,0	1 946 846	608 819	83,7	4 + 1 sivutoim.
Joensuun kaupunginorkesteri	1 274 022	53,8	270 896	11,4	1 544 918	365 767	80,6	4
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri	895 898	49,9	203 083	11,3	1 098 981	231 442	74,2	3 + 2 sivutoim.
Lapin kamariorkesteri	762 958	46,0	146 062	8,8	909 020	261 362	70,5	2 + 1 sivutoim.
Seinäjoen kaupunginorkesteri	410 917	45,4	165 463	18,3	576 380	121 680	77,1	1 + 6 sivutoim.
Helsingin kaupunginorkesteri	4 446 079	34,1	1 895 102	14,5	6 341 181	2 031 874	64,2	12 + 1 sivutoim.

Mahdollisia/Vaihtoehtoisia rakenteellisia muutoksia

Selvitettiin vaihtoehtoisia rakenteellisia muutoksia yleisten kulttuuripalveluiden osalta, esimerkkinä yleisten kulttuuripalveluiden yhdistäminen kirjastopalveluihin.

1. Yleisten kulttuuripalveluiden yhdistäminen kirjastopalveluihin

Yleiset kulttuuripalvelut, tehtävät

Yleisten kulttuuripalveluiden tehtävänä on tarjota laadukkaita ja monipuolisia kulttuuripalveluja, tukea asukkaiden omaa harrastustoimintaa, luoda mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen taiteen eri aloilla, jakaa avustuksia sekä edistää kotiseututyötä. Kulttuuripalvelut luovat ja edistävät kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja terveyttä sekä lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistamista sekä kunnan vetovoimaisuutta.

Painopisteinä ovat ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut ja erilainen tapahtumatoiminta. Erityisesti tapahtumissa huomioidaan kulttuuriperintöohjelman mukaiset kaupungin merkkipäivät. Kulttuuripalvelut organisoivat edelleen myös kansallisen veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlien ohjelmien suunnittelun. Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistoimintasopimuksilla mahdollistetaan eri taiteenlajien tapahtumat ja taiteen perusopetuksen palvelut. Kulttuuripalvelut koordinoivat Kulttuuripolkua Mikkelin peruskouluihin sekä päivähoidon kanssa järjestettävää KulttuuriKamelia päiväkoteihin.

Kirjastopalvelut, tehtävät

Kirjasto tarjoaa kirjasto- ja tietopalveluja Mikkelin kaupungin asukkaille sekä yhteistoimintasopimusten mukaisesti seudun kuntien asukkaille. Mikkelin kaupunginkirjasto toimii myös Etelä-Savon maakuntakirjastona. Viidessä lähikirjastossa tarjotaan myös yhteispalvelua.

Kirjaston päivittäispalveluihin kuuluvat lainaus- ja tietopalveluiden lisäksi kirjastokäytönopetus etenkin ryhmille, mediakasvatus ja erilaiset lukemis- ja kulttuuriharrastusta tukevat tapahtumat.

Vaihtoehtoiset mallit kulttuuripalveluiden tuottamiselle jatkossa:

1) Ei tehdä muutoksia

- Tilanne jää ennalleen.
- Henkilöstösäästöjä vaikea löytää.

2) Yhdistetään yleiset kulttuuripalvelut hallinnollisesti kirjastopalveluihin, niin että jää kaksi tuottajaa, vähennetään yksi htv kulttuuripalveluista

- Mitä avustuksille aiotaan tehdä? Jäävätkö kulttuuripalveluiden hoidettavaksi? Valmistelu työllistää ja vaatii toiminnan tuntemusta.
- Verkostoituminen ja sidosryhmäyhteistyö? Kenen vastuulle?
- Yhdistymisen reunaehtona on yleisten kulttuuripalveluiden tehtävien karsiminen.
- 3) Yhdistetään yleiset kulttuuripalvelut kirjastopalveluihin yhdeksi palvelualueeksi, niin että jää kolme tuottajaa, vähennetään yksi htv syntyvästä kokonaisuudesta
- Tapahtumat yhdeksi palvelualueeksi kirjastoon ja kirjaston viestintä- ja tapahtumatiimin tehtävien sulauttaminen siihen, moniammatillinen yhteistyö tuottajat+kirjastonhoitajat, tapahtumavastuiden keskittäminen nykyisen hajautuksen sijaan
- Hyvää/mahdollisuuksia: monipuolisen osaamisen hyödyntäminen palvelutuotannon parhaaksi
- Huonoa/haasteita: muutoksen johtaminen haastavaa, kun kaksi toimintatapaa yhdistetään, miten varmistetaan oikeudenmukainen budjetointi, miten varmistetaan kulttuuripuolen substanssin johtaminen ja tukeminen
- Työjärjestelyjen ohella kirjastojen automaatiotasoa pitää nostaa lainaus- ja palautuspalveluiden osalta

SWOT (yhdistetty vaihtoehdot 2 ja 3)

Vahvuudet	Heikkoudet
- palvelujen alueellisen kattavuuden vahvistaminen ja turvaaminen kirjaston toimipaikkoihin nojautuen - yhteinen koordinointi poistaa mahdollisia päällekkäisyyksiä - hyödynnetään osaamista ja valmiita kontaktimahdollisuuksia puolin ja toisin	- ei ole aikaa kaikelle, mitä aikaisemmin on tehty, erityisesti verkostoituminen ja sidosryhmätyö (vaihtoehto 2) - yhdistetyn hallinnon hoitaminen vie aikaa muulta esimiestyöltä
Mahdollisuudet	Uhat
- voimavaroja yhdistämällä saadaan enemmän näkyvyyttä ja vaikuttavuutta tapahtumille - hallintoa keskittämällä voidaan vapauttaa työaikaa varsinaiseen	- substanssijohtajuuden puuttuminen estää kehittymistä - vähenevä rahoitus näkyy korostuneesti kulttuuripalvelujen

palvelutuotantoon - ohjataan voimavaroja rutiinitöistä automaation avulla inhimillistä osaamista vaativaan työhön (vaihtoehto 3)	rahoituksessa - kulttuuripalveluiden peittoutuminen kirjastopalveluiden alle
---	---

4) Ryhdytään luomaan maakunnallinen kulttuurikeskusmalli, jossa painopistealueena voisi olla lastenkulttuuri

- Malli on otettu esille jo vuonna 2007 ”Hyvinvointi, imago, palvelu – Kuka kaipaa KuVaa?” – selvityksessä. (KH 6.8.2007)
- rahoitus esim. asukasluvun mukaisesti maakunnan eri kunnilta
- palveluiden ostaminen ja tuottaminen nykyistä laajemmalle käyttäjäkunnalle
- hyvää/mahdollisuuksia: yhteistyön avulla mahdollisuus säilyttää tai jopa parantaa kulttuuritarjontaa
- huonoa/haasteita: Verson toiminta Etelä-Savossa, mitä parempaa pystytään tarjoamaan

Reunaehdot toteuttamiselle

Vaihtoehdossa 2 yleisten kulttuuripalveluiden tehtäviä supistettava niin, että ne voidaan hoitaa kahdella htv:lla. On löydettävä sisäisin järjestelyin tehtävät yhdelle henkilölle, koska yleisistä kulttuuripalveluissa ei ole tapahtumassa eläköitymisiä. Irtisanomissuoja on voimassa 31.12.2017 saakka.

Vaihtoehdossa 3 kirjastojen tehtäviä on järjestettävä uudelleen (keskitetään tapahtumien järjestämistä) ja automaatiota on lisättävä. Palveluverkon supistukset tehtävä, jolloin sijaistettavia kohteita vähemmän.

Verrokkikaupungeissa toteutettuja palveluiden organisointimalleja

Kuopio

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (palvelualuejohtaja)

- omatoimisen hyvinvoinnin palvelut (asiakkuusjohtaja)
 - o museopalvelut (palvelupäällikkö, museotoimenjohtaja),
 - o kirjastopalvelut (palvelupäällikkö, kirjastotoimenjohtaja),
 - o liikuntapaikkapalvelut (asiakkuusjohtaja)

- o ulkoilu- ja virkistyspalvelut (palvelupäällikkö, ulkoilu)
- ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut (asiakkuusjohtaja)
 - o kansalaistoiminnan aktivointipalvelut (asiakkuusjohtaja, tänne kuuluvat esimerkiksi kulttuuripolku, kulttuurikasvatus jne. työvoimana kolme suunnittelijaa)
 - o kansalaisopistotoiminta (rehtori)
- taide- ja tapahtumapalvelu (palvelualuejohtaja ja asiakkuusjohtaja jakavat vastuuta)
 - o kaupunginteatteri (teatterinjohtaja)
 - o kaupunginorkesteri (musiikkikeskuksenjohtaja)

Huomioitavaa:

- hallintotasoja huomattavasti Mikkeliä enemmän
- ”hienoista” tehtävänimistä huolimatta sisältö samanlaista kuin Mikkeliissä

Seinäjoki

Sivistyspalvelukeskus (toimialajohtaja)

Perusopetus (perusopetusjohtaja)
 Erityisopetus (rehtori)
 Kansalaisopisto (rehtori)
 Kirjastopalvelut (kirjastotoimenhoitaja)
 Kulttuuripalvelut (kulttuuritoimenjohtaja)
 Liikuntapalvelut (liikuntatoimenjohtaja)
 Museopalvelut (museotoimenjohtaja)
 Nuorisopalvelut (nuorisotoimenjohtaja)
 Varhaiskasvatuspalvelut (varhaiskasvatusjohtaja)

Huomioitavaa:

- organisaatiotasoa saman verran kuin Mikkeliissä, muutoinkin hyvin samanlainen organisaatio

Porvoo

Sivistystoimi (sivistystoimenjohtaja)

- suomenkieliset koulutuspalvelut (koulutusjohtaja)
- ruotsinkieliset koulutuspalvelut (koulutusjohtaja)
- varhaiskasvatuspalvelut (varhaiskasvatusjohtaja)
- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)

- kirjastopalvelut (kirjastopalvelupäällikkö)
- kulttuuripalvelut (kulttuuripalvelupäällikkö)
- liikuntapalvelut (liikuntapalvelupäällikkö)
- nuorisopalvelut (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)
- Porvoon taidekoulu (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)
- Porvoon seudun musiikkiopisto (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)
- vapaa sivistystyö (Porvoon kansalaisopisto ja Borgå medborgarinstitut) (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)

Huomioitavaa:

- organisaatiotasoa yksi enemmän kuin Mikkelissä
- tehtävät hyvin samanlaisia
- nuorisopalvelut kulttuuri- ja vapaa-aikajohtajalla

Joensuu

Vapaa-aikakeskus

vapaa-aikajohtaja (vastaa myös liikunnasta ja tapahtumista)

kulttuuri- ja kirjastojohtaja

museonjohtaja

orkesterin intendentti

teatterin johtaja

nuorisajohtaja

Huomioitavaa:

- organisaatiotasoa yksi enemmän kuin Mikkelissä
- tehtävät osittain samanlaisia, mutta osa tehtävistä hoidettu ostopalveluna Mikkeliä laajemmin

Rovaniemi

Sivistyspalvelut (sivistystoimenjohtaja)

varhaiskasvatus (varhaiskasvatuspäällikkö)

koulutus (koulutuspäällikkö)

vapaa-aika (kulttuuripalvelupäällikkö)

kulttuuripalvelut (kulttuuripalvelupäällikkö)

museo (museotoimenjohtaja)

kirjasto (kirjastotoimenjohtaja)

orkesteri (intendentti)

liikuntapalvelut (palveluesimies)

nuorisopalvelut (palveluesimies)

Huomioitavaa:

- organisaatiotasoa kaksi enemmän kuin Mikkelissä
- tehtävät organisoitu hyvin samantyyppisiin kokonaisuuksiin kuin Mikkelissäkin

Vaasa

Sivistystoimi (sivistystoimenjohtaja)

varhaiskasvatus + perusopetuspalvelut

toisen asteen koulutuspalvelut

vapaa sivistystyö (työväen opiston rehtori)

taiteen perusopetus

kirjasto- ja kulttuuripalvelut (kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja)

kulttuurijohtaja

museot

liikuntapalvelut (liikuntajohtaja)

nuorisopalvelut

Huomioitavaa:

- organisaatio samantasoinen pitkälti kuin Mikkeliissäkin
- organisaatorakennetta ollaan muuttamassa, koska muutama vuosi sitten tehty kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhdistäminen ei ole toiminut (vastuut epäselvät)

2. Olkkarissa tapahtuvan sote-nuorisotoimi-yhteistyön tiivistäminen

Nuorisolaki ohjaa kuntien nuorisotyötä ja -politiikkaa. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorisolaissa nuorilla tarkoitetaan alle 29 -vuotiaita. (NL 2006, 1-2 §).

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan monialaisena yhteistyönä sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. (NL 2006, 7§).

Turvattava vahvan yhteistyön säilyminen sosiaali- ja terveystieteiden siirtyessä ”toiseen” organisaatioon/ itsehallintoalueille. On huomioitava rajapintayhteistyön vahvistaminen!